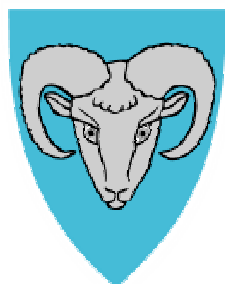

Gjesdal kommune

Budsjett og økonomiplan 2005-2008

Vedtatt kommunestyret 19/12-04

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	3
KOMMUNESTYRETS VEDTAK	4
FORSLAG FRA PLAN- OG ØKONOMIUTVALGET	7
OBLIGATORISKE OPPSTILLINGER VEDTATT BUDSJETT	15
RÅDMANNENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER	23
VISJON, VERDIER, MÅL, OG KRAV TIL LEDERADFERD	25
RAMMEBETINGELSER	26
INNTEKTSANSLAG	28
VIKTIGE FELLESINNTEKTER OG -UTGIFTER	32
INTERNT SERVICESENTER	34
TJENESTEOMRÅDE OPPLÆRING	35
TJENESTEOMRÅDE RESSURSENTER BARN, UNGE OG VOKSNE	37
TJENESTEOMRÅDE TEKNISK DRIFT OG UTBYGGING	39
TJENESTEOMRÅDE KULTUR	40
TJENESTEOMRÅDE OMSORG	41
TJENESTEOMRÅDE BARNEHAGER	43
TJENESTEOMRÅDE AREAL-, NATURRESSURS- OG MILJØFORVALTNING	45
KOMMENTARER TIL FORESLÅTTE INVESTERINGER	46
OVERSIKT OVER SENTRALE KOSTRA-NØKKELTALL	48
ØKONOMISK OVERSIKT (BEVILGNINGSSKJEMA)	50
ENDRINGSFORSLAG	51
ØKONOMISK ANALYSE	53
IKKE PRIORITERTE TILTAK	55
IKKE IVERKSATTE INNSPARINGER	56
FORSLAG TIL VEDTAK	57
VEDLEGG - OBLIGATORISKE OPPSTILLINGER	58

Kommunestyrets vedtak

Samlet saksprotokoll fra Kommunestyret

103/04 Budsjett og økonomiplan 2005 - 2008

Saksbehandler: Stein Kittelsen - IS
Dato: 21.12.2004
Arkivref.: 2004/000978-6 / 100

Utvalg	Møte- dato	Utvalgs- saknr.	Beh.- status	Besluttende organ
Plan- og økonomiutvalg Kommunestyret	30.11.2004	086/04	BE	Nei
	20.12.2004	103/04	BE	Ja

(Behandlet status: SK=Sakliste sendt, BE=Ferdig behandlet, UT=Utsatt, TB=Tilbakeført til forrige utvalg)

Underretning sendes:

-parter i saken
-øvrige

Dokumenter vedlagt saken:

Fellesforslag fra Ap, Sp, Sv og Krf.
 Økonomisk oversikt - fellesforslaget.
 Forslag fra Gjesdal Frp.
 Økonomisk oversikt - Gjesdal Frp.
 Forslag fra Høyre.
 Økonomisk oversikt - Høyre.

Øvrige dokumenter i saken:

Budsjett og økonomiplan 2005 - 2008. Sendt ut til møtet i plan- og økonomiutvalget 30.11.04.

Klageadgang:

Nei

Rådmannens innstilling til Plan- og økonomiutvalg - 30.11.2004

1. Forslag til budsjett 2005 og økonomiplan 2006-2008 godkjennes.
2. Budsjettet godkjennes ut fra rammebevilgningene til hvert av tjenesteområdene og prosjektene slik de fremgår av hovedoppstillingen side 31 og forslag til investeringer side 32.
3. Driftsutvalget får fullmakt til å omdisponere mellom tjenesteområdene, hovedansvar 2-7 og 9.
4. Plan- og økonomiutvalget får fullmakt til å omdisponere fellespostene innen hovedansvar 8, samt mellom investeringsprosjektene.
5. Rådmannen får fullmakt til å fordele anslagspostene for flyktninger og lønnsreserve, poster for fastsettelse av selvkost, samt finanspostene innenfor gjeldende regelverk.
6. Det tas opp lån tilsvarende vedtak i talldelen av budsjettet. Lånet avdras over 30 år.
7. Takstgrunnlaget for eiendomsskatt oppjusteres med 50% fra 2005.
8. Det foretas ny taksering av eiendommene i løpet av 2005. Takstene settes til 80% av markedstakst.
9. Satsene for eiendomsskatt oppjusteres til 6 promille fra 2005.
10. Ved utskrivning av skatt på inntekt og formue brukes de maksimale satsene som Stortinget vedtar.

11. Gebyrsatsene for renovasjon holdes uendret.
12. Gebyrsatsene for vann holdes uendret.
13. Gebyrsatsene for avløp holdes uendret.
14. Gebyrsatsene for feiing holdes uendret.
15. Satsene for byggesaker økes med 4%.
16. I omsorgstjenestene gjøres følgende endringer i betalingsssatsene:
 - Middagsprisene økes med 10% per. stk.
 - Full pensjon brukere i omsorgsboliger økes fra 1910 til 2500 per. måned.
 - Vask av tøy for hjemmeboende økes med 10%.
 - Egenbetaling dagsenter økes fra 50 til 60 kr. per. dag.
 - Praktisk bistand, egenbetaling økes med 10%.
17. Satsene i skolefritidsordningen økes med 15% fra 01.08.05.
18. Satsene i kulturskolen økes med 100 % fra 01.03.05.
19. Inntektsgraderingen i barnehage fjernes, satsen økes til maksimal sats kr. 2750.
Lav sats på kr 1500 beholdes for de med inntekt under 4G.
20. Kommunestyret vedtar å disponere ubrukte og avsatte statlige midler til psykiatri i tråd med budsjettforslag, kommentarer i økonomiplan og vedtatt plan for psykisk helse 2003 – 2006.

Møtebehandling fra Plan- og økonomiutvalg - 30.11.2004

Innstilling med 7 mot 4 stemmer: Rådmannens forslag blir vedtatt med de endringer som følger av fellesforslag fra Ap, Sv, Sp og KrF.

- Et mindretall på 3 medlemmer stemte for rådmannens forslag med de endringer som følger av innlevert forslag fra FrP. Forslagets verbale del fikk støtte av H på punktene 1, 4, 6 og 7.
- Et mindretall på 1 medlem stemte for rådmannens forslag med de endringer som følger av innlevert forslag fra Høyre.

Innstilling fra Plan- og økonomiutvalg - 30.11.2004

Plan- og økonomiutvalgets flertallsinnstilling med 7 stemmer:
Rådmannens forslag blir vedtatt med de endringer som følger av vedlagt fellesforslag fra Ap, Sv, Sp og KrF.

Plan- og økonomiutvalgets mindretallsinnstilling med 3 stemmer:
Rådmannens forslag blir vedtatt med de endringer som følger av vedlagt forslag fra FrP.

Plan- og økonomiutvalgets mindretallsinnstilling med 1 stemme:
Rådmannens forslag blir vedtatt med de endringer som følger av vedlagt forslag fra Høyre.

Møtebehandling fra Kommunestyret - 20.12.2004

Plan- og økonomiutvalgets flertallsinnstilling ble vedtatt med 16 mot 9 stemmer. Partiene Ap, Sv, Sp og KrF stemte for forslaget.

Forslaget fra Plan- og økonomiutvalget fra Frp fikk 6 stemmer og falt.
Forslaget fra Plan- og økonomiutvalget fra Høyre fikk 3 stemmer og falt.

Vedtak: fra Kommunestyret - 20.12.2004

Plan- og økonomiutvalgets flertallsforslag til budsjett og økonomiplan 2005 - 2008 blir vedtatt.

Rett utskrift

GJESDAL KOMMUNE

1/1

SAKSUTREDNING

Dato 16.11.2004 Saksnr.: 2004/000978

Arkiv: 100 U.off §:

Saksbehandler Stein Kittelsen

Til
Plan- og økonomiutvalget,
Kommunestyret

Kopi:

Budsjett og økonomiplan 2005 - 2008

Viser til budsjett og økonomiplan for 2005 - 2008 framlagt av rådmannen i kommunestyret 01.11.04.

Forslag til vedtak

1. Forslag til budsjett 2005 og økonomiplan 2006-2008 godkjennes.
2. Budsjettet godkjennes ut fra rammebevilgningene til hvert av tjenesteområdene og prosjektene slik de fremgår av hovedoppstillingen side 31 og forslag til investeringer side 32.
3. Driftsutvalget får fullmakt til å omdisponere mellom tjenesteområdene, hovedansvar 2-7 og 9.
4. Plan- og økonomiutvalget får fullmakt til å omdisponere fellespostene innen hovedansvar 8, samt mellom investeringsprosjektene.
5. Rådmannen får fullmakt til å fordele anslagspostene for flyktninger og lønnsreserve, poster for fastsettelse av selvkost, samt finanspostene innenfor gjeldende regelverk.
6. Det tas opp lån tilsvarende vedtak i talldelen av budsjettet. Lånet avdras over 30 år.
7. Takstgrunnlaget for eiendomsskatt oppjusteres med 50% fra 2005.
8. Det foretas ny taksering av eiendommene i løpet av 2005. Takstene settes til 80% av markedstakst.
9. Satsene for eiendomsskatt oppjusteres til 6 promille fra 2005.
10. Ved utskrivning av skatt på inntekt og formue brukes de maksimale satsene som Stortinget vedtar.
11. Gebyrsatsene for renovasjon holdes uendret.
12. Gebyrsatsene for vann holdes uendret.
13. Gebyrsatsene for avløp holdes uendret.
14. Gebyrsatsene for feiing holdes uendret.
15. Satsene for byggesaker økes med 4%.
16. I omsorgstjenestene gjøres følgende endringer i betalingssatsene:
Middagsprisene økes med 10% per. stk.
Full pensjon brukere i omsorgsboliger økes fra 1910 til 2500 per. måned.
Vask av tøy for hjemmeboende økes med 10%.
Egenbetaling dagsenter økes fra 50 til 60 kr. per. dag.
Praktisk bistand, egenbetaling økes med 10%.
17. Satsene i skolefritidsordningen økes med 15% fra 01.08.05.
18. Satsene i kulturskolen økes med 100 % fra 01.03.05.
19. Inntektsgraderingen i barnehage fjernes, satsen økes til maksimal sats kr. 2750. Lav sats på kr 1500 beholdes for de med inntekt under 4G.
20. Kommunestyret vedtar å disponere ubrukte og avsatte statlige midler til psykiatri i tråd med budsjettforslag, kommentarer i økonomiplan og vedtatt plan for psykisk helse 2003 - 2006.

Rådmannen i Gjesdal, den 16.11.04

Bodil Sivertsen

Stein Kittelsen
økonomisjef

Forslag fra plan- og økonomiutvalget

Flertallsforslag

Fellesforslag fra AP, Sp, SV og KrF.

Justeringer i forhold til forslaget fra rådmannen.

Budsjett og økonomiplan 2005 – 2008.

	År 2005
Skatt på inntekt og formue	+ 1,50 mill
Rammetilskudd	+ 1,25 ”
Økt skjønnstilskudd	+ 0,70 ”
Overskudd 2004	+ 1,00 ”
Redusert taksering	+ 0,20 ”
	<u>Samlet + 4,65 mill</u>
Redusert eiendomsskatt	- 2,85 ”
	<u>Til disposisjon + 1,80 mill</u>

Merutgifter:

Kafè ÅBOAS (økte priser bl.a.)	- 0,30 mill
Kantinen på Storhuset opprettholdes, økte priser på mat og økte utgifter til vask av gulv og mat til møter) forsvarer fortsatt drift.	
Foreldrebetaling kulturskolen	- 0,35 mill
Betaling SFO	- 0,10 ”
Legesenter Gilja/Oltedal	- 0,15 ”
Tilskudd lag og organisasjoner	- 0,35 ”
Fellesrådet	- 0,10 ”
Landbruksvikar	- 0,09 ”
Private veier (hvert 7. år)	- 0,06 ”
Opplæring	- 0,30 ”
	<u>Samlet merutgifter 1,80 mill</u>

Planmidler ny kirke, kr. 200.000,- år 2007 og kr. 260.000,- år 2008.

Disponering av momsrefusjonen for 2004 som kommer i 2005 blir tatt opp som egen sak.

Skatt på inntekt økes med 0,80 mill i perioden 2006 til 2008.

Rammetilskudd økes med 1,50 mill i perioden 2006 til 2008.

Skatt på eiendom/verk og bruk økes med 1 promille i 2005. Dette gir en økning i eiendomsskatt pr. bolig på ca kr. 300,- pr. år med utgangspunkt i eksemplet fra rådmannen. Takstgrunnlaget for eiendomsskatt oppjusteres ikke i 2005.

Skatt på eiendom/verk og bruk økes med 1,25 mill i perioden 2006 til 2008 over 2005 nivået.

Modellen for skatt på eiendom/verk og bruk for 2006 til 2008 har vi ikke tatt stilling til i dette forslaget. Vurderingen vil vi ta når vi har sett på flere modeller.

Felles forslag-2

Samarbeidspartiene ser for seg en modell der bunnfradraget på boliger blir økt betydelig etter ny taksering slik at skatt på boliger får minst økning.

Satsene i skolefritidsordningen justeres i tråd med fellesforslaget.

Satsene i kulturskolen justeres i tråd med fellesforslaget.

Landbruksvikar, brukerbetalingen justeres i tråd med fellesforslaget.

Samarbeidspartiene mener Staten bør styrke kommuneøkonomien vesentlig de kommende år slik at innbyggerne kan få et godt og forsvarlig tjenestetilbud.

Blir kommuneøkonomien i Gjesdal styrket utover det vi kjenner i dag, vil Ap, SP, SV og KrF styrke budsjettet for skole, omsorg.

AP, SP, SV og KrF ber administrasjon utarbeide alternative modeller til foreldrebetaling for barnehagen i løpet av våren 2005 før kommunestyret vedtar satsene for foreldrebetaling. Total økonomien i foreldrebetalingen ligger fast i budsjettet for 2005 til 2008.

Fellesforslag

budsjett og økonomiplan 2005-08

	2005	2006	2007	2008	Kommentarer
Endringsforslag					
Økt rammetilskudd	-1.250	-2.750	-2.750	-2.750	
Økt skatteanslag	-1.500	-2.300	-2.300	-2.300	
Økte skjønnsmidler barnehage	-700	-700	-700	-700	
Ikke økt tekstgrunnlag	1.200	1.200	1.200	1.200	
Økning sats 1 promille	1.650	1.650	1.650	1.650	
Økning 1.250,- fra nivå 2005/ending fra Rådmannens forslag		2.050	2.050	2.050	
Redusert takseringsutgifter	-200				
Disponering av overskudd 2004	-1.000				
Kafe ABOAS	300	300	300	300	300 Økte priser og ny organisering
Kantine Storauset					Gjennomgang priser
Foreldrebetaling kulturskole	350	350	350	350	350 Mindre økning en foreslått
Legesenter Gijja/Oltedal	150	150	150	150	150 Tilbud opprettholdes
Fellessrådet	100	100	100	100	100 Tilbud opprettholdes
Betaling SFO	100	100	100	100	100 Mindre økning en foreslått
Landbruksvikar	90	90	90	90	90
Tilskudd private veier	60	60	60	60	60 Videreføres, men fra hvert 5 til hvert 7 år.
Tilskudd idrett/lag og org.	300	300	300	300	300 Deler av tilskudd opprettholdes
Planmidler ny kirke			200	-200	Del av planmidlene forskyves frem et år
Styrking opplæring	350	350	350	350	
Sum endringsforslag	0	950	1.150	750	Finansieres ved økt låneopptak
Økonomisk handlingsrom Rådmannens forslag	-1.412	-4.824	-4.228	-4.572	Disponert til finansiering av investeringer
Økonomisk handlingsrom dette forslag	-1.412	-3.874	-3.078	-3.822	
Alle tall i hele 1.000,-					
Spesifikasjon Eiendomsskatt					
Økning i Rådmannens forslag	-3.950	-7.250	-7.250	-7.250	
Endring i forslaget over	2.850	4.900	4.900	4.900	
Økning i forhold til nivå 2004	-1.100	-2.350	-2.350	-2.350	
Sum eiendomsskatt	-5.400	-6.650	-6.650	-6.650	
Endring 2005-2006		-1.250			

Mindretallsforslag

GJESDAL FRP.

Forslag til justering av budsjett i forhold til rådmannens forslag 2005 – 2008.

DRIFT.	Sparte ut.	Fråfall int./ økt.	Ut
Eiendomsskatt bolig settes til kr.o,-		5.500,-	V
Lønnsreserver 2004 overføres	800,-		
Lønnsreserver 2005 reduseres	1.000,-		
Gjesdahlallen tilskudd	100,-		V †
Leger i bygda		150,-	V
Landbruksvikar videreføres i balanse			V
Kaffe ÅBOAS. I balanse frå 2006		200,-	
Lag og foreninger inkl. GJESDALHALLEN		500,-	V
Lønnsutgifter kurs	200,-		V
Fysioterapeut til privat	160,-		V
Politiske møter (direkte til kommunestyret)	900,-		V
Salg syke plass	250,-		V
Justering etter budsjettforliket	4.500,-		V
	7.810,-	6.350,-	

Reduserte investeringer

Krokbil, renovasjonsbilar og garasje	3.800,-
Salg av eksisterende reno. Bilar	<u>1.000,-</u>
4.8mill * 4% =	200,-

I stilling til handtering av krokbil = 400,-

Kapital spant- red. avgifter 600

Verbale forslag.

- 1 Brannstasjon Oltedal – investering og leigeavtale ses i sammenheng med tanke på nybygg.
- 2 Tilskudd Jørmus. Utgår 2007 462.000,-
- 3 Alle saker i Plan/øko og drift direkte til kommunestyret
- 4 Opprettelse av ett kommunalt eiendomsselskap, som forvalter drift og vedlikehold av alle
- 5 kommunale bygg og eiendommer.
- 6 Utleie av utbygging og drift av kommunens fallrettar i Figgjovasdraget
- 7 Salg av eiendommer vi ikkje har brukt for.
- 8 Konkurransen utseting av kommunale tjenester vurderes i lag med nabo kommunene for å øke volum.
- 9 Renovasjonen vurderes å sette ut på anbud, av utenforstående selskap.

* V = videreføre

FrP.

budsjett og økonomiplan 2005-08

	2005	2006	2007	2008	Kommentarer
Endringsforslag					
Ikke takstøkning 2005 som foreslått av rådmann	1.200	1.200	1.200	1.200	
Ikke satsøkning som foreslått av rådmann	2750	2750	2750	2750	
Ikke økning hele kommunen fra 2006 som foreslått fra Rådmann		500	500	500	
Ikke takstøkning fra 2006 som foreslått av rådmann		2800	2800	2800	
Fjerning eiendomsskatt på boliger	2050	2050	2050	2050	2050 Dersom fjerning på boliger må også næringsseleendommer på Ålgård fjernes
Ikke nytaking 2005	-500				
Lønnsreserve 2004 overføres	-1.000				
Lønnsreserve 2005 reduseres	-100	-100	-100	-100	
Tilskudd Gjesdhalhallen	150	150	150	150	
Leger i bygda					Dersom som i 2004 videreføres koster det 90 i 2005 og 190 påfølgende år
Landbruksvikar videreføres i balanse	200				
Kafe ABOAS - i balanse fra 2006	500	500	500	500	
Lag og foreninger inkl. Gjesdhalhallen	-200	-200	-200	-200	
Lønnsutgifter kurs	-160	-160	-160	-160	Viser til Bodil sine kommentarer i møtet
Fysioterapeut til privat	-900	-900	-900	-900	Reidun regner på hva forslaget kan medføre. Formannskap/plan- og økonomiutvalg er lovpålagt å kan ikke fjernes
Politiske møter	-250	-250	-250	-250	
Salg sykehjemsplass	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	Tallet er ikke i samsvar med det oppgitt fra FrP på deres hjemmesider. Viser til notatet
Justering etter budsjettforliket			-462		
Tilskudd Jærmuseet					
Sum endringsforslag	-1.560	3.840	3.378	3.840	
Økonomisk handlingsrom Rådmannens forslag	-1.412	-4.824	-4.228	-4.872	Disponert til finansiering av investeringer
Økonomisk handlingsrom dette forslag	-2.972	-864	-850	-732	
Alle tall i hele 1.000,-					
Spesifikasjon Eiendomsskatt					
Økning i Rådmannens forslag	-3.950	-7.250	-7.250	-7.250	
Endring i forslaget over	6.000	9.300	9.300	9.300	
Økning i forhold til nivå 2004	2.050	2.050	2.050	2.050	
Sum eiendomsskatt	-2.250	-2.250	-2.250	-2.250	Inntekt dersom boliger fjernes er anslått til 960.000,-.

HØYRE

Sum fellesinntekter			-247265	-248665
Sum fellesutgifter			16056	15411
Netto finansutgifter			14188	14188
<u>finansieringstransaksjoner</u>			<u>1412</u>	<u>1412</u>
Til fordeling tjeneste				-217029
Internt service senter	12997	16357	16135	16135
Opplæring	81248	80163	84083	84343
Ressurssenter	26658	26409	26845	26845
Teknisk	32635	17817	26477	26527
Kultur	9023	9383	8629	9439
Omsorg	44456	44098	45746	45946
Barnehage	5418	5003	4254	4354
Areal, Natur, miljø	3865	3670	3440	3440
Sum fordelt				217029

Forutsetninger

Eiendomskatt opprettholdes på dagens nivå.
 Reduksjoner taes i overliggende ledd, ikke i den spisse ende
 Rente og skattenivå ligger fast eller blir gunstigere i forhold til prognoser

Internt service senter

Bemanningsreduksjoner vurderes ifm gjennomgang av behov

Opplæring

Egenandel for SFO settes til 10 % økning 140'
 Tiltak 1 og 2 iverksettes ved Bærland skole i 2005 120'
 Innsparinger ifm redusert sykefravær beholdes ved hver enhet

Ressurssenter

Uendret i forhold til rådmannens forslag

Teknisk

Innsparinger på gatelys gjennomføres ved nattslokking evt noe senere/tidligere slokking-tenning, 50'
 Landruksvikar opprettholdes slik som bondelaget foreslår, 50'

Kultur

Egenandel musikksskole settes til 10 % økning 360'
 Støtte lag og foreninger opprettholdes 500'
 Kulturdager avvikles hvert 4de år 50'

H-2

Omsorg

Kafe ÅBOAS opprettholdes med plan for redusert drift tilsvarende årskostnad på kr	300'
Legeordning Oltedal og Gilja opprettholdes	150'
Salg av 1 sykehjemsplass innarbeides	250'
Fysioterapeut omgjøres til privat stilling.	
Egenbetaling omsorg økes tilsvarende til å dekke ergoterapeut	
Egenandel på trygghetsalarm opprettholdes på dagens nivå	tot 160'
Innsparinger som følge av redusert sykefravær beholdes innenfor sektor	

Barnehage

Innføring av KUF modell for betaling innføres

ANM

Ingen endring

Styrking av bunnlinje

- Øke innsparing ved ytterligere reduserte stillinger
- Redusert lønnskostnad i forhold til budsjett basert på 4% økning
- Momskompensasjon gir ytterligere tilbakeføring
- Skatteinntekter/rammeoverføring øker utover det som er budsjettet
- Innføring av KUF modell gir full telling på inntekt

Langsiktig

- Kafe ÅBOAS sees i sammenheng med kjøkken der en ser på mulighet for samkjøring, stordriftsfordeler utsetting etc
- Etter evaluering av ny kontraktsinngåelse for vask ved Ålgård skole vurderes konkurranseutsetting av vask i resten av kommunen.
- Ytterligere salg av sykehjemsplasser
- Interkommunalt samarbeid vurderes for fellesfunksjoner på storhuset
- Tjenester ved teknisk administrasjon setes ut
- Nye tomteområder utredes og legges ut for salg
- Aktiv markedsføring gir gevinst ved bedriftsbeskatning
- Virkning av statlige regler for eiendomsskatt

Høyre

budsjett og økonomiplan 2005-08

	2005	2006	2007	2008	Kommentarer
Endringsforslag					
Økt rammetilskudd	-1.250	-1.250	-1.250	-1.250	
Økt skatteanslag	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	
Økte skjønnsmidler barnehage	-900	-900	-900	-900	
Ikke økt takstgrunnlag	1.200	1.200	1.200	1.200	
Ikke økt sats	2.750	2.750	2.750	2.750	
Ikke takstøkning fra 2006	2.800	2.800	2.800	2.800	
Økning boliger	-200	-300	-400	-500	
MVA-etterkompensasjon	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	
Reduserte stillinger	-645	-645	-645	-645	
Ikke taksering	-500				
Redusert betaling SFO	140	140	140	140	
Tiltak 1 og 2 Bærland skole (forskuttet investering)	120				
Natts lukking gatelys	-50	-50	-50	-50	
Landbruksvikar som bondelaget foreslår	50	50	50	50	
Redusert betaling kulturskole	360	360	360	360	
Støtte lag og foreninger	500	500	500	500	
Kulturdager hvert 4 år	-50				
Kafe ABOAS	300				
Lege Oltedal og Gijja opprettholdes	150	150	150	150	
Salg av sykehjemsplass	-250	-250	-250	-250	
Diverse omsorg, sysio og ergoterapeut	-160	-160	-160	-160	
Barnehagebetaling som KUF	-100	-100	-100	-100	
Avsetning dersom innspart stilling	645				
Sum endringsforslag	-390	1.795	1.695	1.695	
Økonomisk handlingsrom Rådmannens forslag	-1.412	-4.824	-4.228	-4.572	Disponert til finansiering av investeringer
Økonomisk handlingsrom dette forslaget	-1.802	-3.029	-2.533	-2.977	
Alle tall i hele 1.000,-					
Spesifikasjon Eiendomsskatt					
Økning i Rådmannens forslag	-3.950	-7.250	-7.250	-7.250	
Endring i forslaget over	3.750	6.450	6.350	6.250	
Økning i forhold til nivå 2004	-200	-800	-900	-1.000	
Sum eiendomsskatt	-4.500	-5.100	-5.200	-5.300	
Endring 2005-2006					

Obligatoriske oppstillinger vedtatt budsjett

Hovedoversikt drift

	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	12.117	11.863	13.013	13.753	13.153	13.153
Andre salgs- og leieinntekter	38.683	34.547	35.646	38.073	38.415	38.614
Overføringer med krav til motytelse	41.959	26.688	36.370	32.705	33.605	32.705
Rammetilskudd	68.278	70.750	57.270	61.818	53.920	52.827
Andre statlige overføringer	19.377	15.503	16.195	15.815	15.082	14.785
Andre overføringer	1.031	767	765	765	765	765
Skatt på inntekt og formue	144.431	144.900	161.000	163.300	171.300	173.300
Eiendomsskatt	4.232	4.300	5.400	6.650	6.650	6.650
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	330.109	309.318	325.659	332.879	332.890	332.799
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	170.124	162.787	170.419	170.419	170.419	170.419
Sosiale utgifter	47.289	45.770	47.328	46.078	46.078	46.078
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	52.527	40.713	41.114	40.687	40.687	40.687
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	26.632	24.493	25.836	25.796	25.996	25.596
Overføringer	16.640	21.421	27.250	30.327	30.479	29.392
Avskrivninger	16.027	0	3.558	3.673	3.880	3.971
Fordelte utgifter	-6.969	-5.005	-5.624	-5.624	-5.624	-5.624
Sum driftsutgifter	322.269	290.179	309.881	311.356	311.915	310.519
Brutto driftsresultat	7.840	19.139	15.778	21.523	20.975	22.280
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	4.846	4.530	3.900	3.900	3.900	3.900
Mottatte avdrag på utlån	63	50	50	50	50	50
Sum eksterne finansinntekter	4.909	4.580	3.950	3.950	3.950	3.950
Finansutgifter						
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	11.800	12.650	12.568	13.112	13.647	13.955
Avdragsutgifter	8.102	10.550	11.268	12.380	13.040	13.681
Utlån	57	90	90	90	90	90
Sum eksterne finansutgifter	19.960	23.290	23.926	25.582	26.777	27.726
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-15.051	-18.710	-19.976	-21.632	-22.827	-23.776
Motpost avskrivninger	16.027	0	3.558	3.673	3.880	3.971
Netto driftsresultat	8.817	429	-640	3.564	2.028	2.475
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	1.654	0	1.000	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	1.671	0	0	0	566	863
Bruk av bundne fond	2.579	1.079	1.699	584	584	584
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	5.904	1.079	2.699	584	1.150	1.447
Overført til investeringsregnskapet	140	0	1.412	3.874	3.078	3.822
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	10.302	1.408	547	174	0	0
Avsetninger til bundne fond	3.754	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserven	149	100	100	100	100	100
Sum avsetninger	14.345	1.508	2.059	4.148	3.178	3.922

Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	376	0	0	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------	----------	----------

Hovedoversikt investering

	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	8.877	0	0	0	4.000	9.000
Andre salgsinntekter	670	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	16.819	0	0	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	794	570	0	0	0	0
Sum inntekter	27.161	570	0	0	4.000	9.000
Utgifter						
Lønnsutgifter	0	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	67.700	25.155	35.490	18.074	23.685	16.900
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0	0	0	0
Overføringer	80	0	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	1.276	570	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	69.056	25.725	35.490	18.074	23.685	16.900
Finansransaksjoner						
Avdragsutgifter	2.798	1.600	0	0	0	0
Utlån	2.464	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Kjøp av aksjer og andeler	140	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundne investeringsfond	31.328	-933	0	0	0	4.455
Avsetninger til bundne fond	50	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	46.091	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	82.871	4.667	2.000	2.000	2.000	6.455
Finansieringsbehov	124.766	29.822	37.490	20.074	21.685	14.355
Dekket slik:						
Bruk av lån	96.507	27.289	34.395	14.517	16.924	8.850
Mottatte avdrag på utlån	3.145	2.533	1.683	1.683	1.683	1.683
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	140	0	1.412	3.874	3.078	3.822
Bruk av disposisjonsfond	869	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	10.002	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	116	0	0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	16.897	0	0	0	0	0
Sum finansiering	127.675	29.822	37.490	20.074	21.685	14.355
Udekket/udisponert	2.909	0	0	0	0	0

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	330.109	309.318	325.659	332.879	332.890	332.799
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	26.366	0	0	0	4.000	9.000
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	105.355	34.972	40.028	20.150	22.557	14.483
Sum anskaffelse av midler	461.831	344.290	365.687	353.029	359.447	356.282
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	306.242	282.919	295.622	294.405	294.605	294.205
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	67.780	25.155	35.490	18.074	23.685	16.900
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	26.637	29.460	25.926	27.582	28.777	29.726
Sum anvendelse av midler	400.659	337.534	357.038	340.061	347.067	340.831
Anskaffelse - anvendelse av midler	61.172	6.756	8.649	12.968	12.380	15.451
Endring i ubrukte lånemidler	0	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	61.172	6.756	8.649	12.968	12.380	15.451
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	94.959	575	647	274	100	4.555
Bruk av avsetninger	33.787	1.079	2.699	584	1.150	1.447
Til avsetning senere år	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	61.172	-504	-2.052	-310	-1.050	3.108
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	27.638	9.674	15.730	18.307	17.718	18.553
Interne utgifter mv	27.638	9.674	15.474	18.051	17.462	18.297
Netto interne overføringer	0	0	256	256	256	256

Regnskapsskjema 1A og 1B

1A	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Skatt på inntekt og formue	144.431	144.900	161.000	163.300	171.300	173.300
Ordinært rammetilskudd	68.278	70.750	57.270	61.818	53.920	52.827
Skatt på eiendom	4.232	4.300	5.400	6.650	6.650	6.650
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	19.377	15.503	16.195	15.815	15.082	14.785
Sum frie disponible inntekter	236.319	235.453	239.865	247.583	246.952	247.562
Renteinntekter og utbytte	4.846	4.530	3.900	3.900	3.900	3.900
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	11.800	12.650	12.568	13.112	13.647	13.955
Avdrag på lån	8.102	10.550	11.268	12.380	13.040	13.681
Netto finansinnt./utg.	-15.056	-18.670	-19.936	-21.592	-22.787	-23.736
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	10.451	1.508	647	274	100	100
Til bundne avsetninger	3.754	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	1.654	0	1.000	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	1.671	0	0	0	566	863
Bruk av bundne avsetninger	2.579	1.079	1.699	584	584	584
Netto avsetninger	-8.301	-429	2.052	310	1.050	1.347
Overført til investeringsbudsjettet	140	0	1.412	3.874	3.078	3.822
Til fordeling drift	212.822	216.354	220.569	222.427	222.137	221.351
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	212.822	216.354	220.569	222.427	222.137	221.351
Mer/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

1B	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Internt servicesenter	12.997	16.357	16.135	16.065	16.315	16.065
Opplæring	81.248	80.163	84.533	84.243	84.243	84.243
Ressursenter	26.658	26.409	26.995	26.802	26.802	26.802
Teknisk	32.635	17.817	26.537	26.680	26.680	26.680
Kultur	9.023	9.383	9.279	9.229	9.641	9.229
Omsorg	44.456	44.098	46.046	46.046	45.696	45.696
Barnehage	5.418	5.003	3.554	2.454	3.054	3.054
Areal, naturressurs og miljøforvaltning	3.865	3.670	3.530	3.427	3.427	3.427
Fordelte fellesposter og finanstransaksjoner	-3.478	13.454	3.960	7.481	6.279	6.155
Sum fordelt	212.822	216.354	220.569	222.427	222.137	221.351

Regnskapskjema 2A og 2B

2A	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Investeringer i anleggsmidler	69.056	25.725	35.490	18.074	23.685	16.900
Utlån og forskutteringer	2.604	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Avdrag på lån	2.798	1.600	0	0	0	0
Avsetninger	77.469	-933	0	0	0	4.455
Årets finansieringsbehov	151.927	30.392	37.490	20.074	25.685	23.355
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	96.507	27.289	34.395	14.517	16.924	8.850
Inntekter fra salg av anleggsmidler	8.877	0	0	0	4.000	9.000
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	19.964	2.533	1.683	1.683	1.683	1.683
Andre inntekter	1.465	570	0	0	0	0
Sum eksternt finansiering	126.812	30.392	36.078	16.200	22.607	19.533
Overført fra driftsbudsjettet	140	0	1.412	3.874	3.078	3.822
Bruk av avsetninger	27.883	0	0	0	0	0
Sum finansiering	154.836	30.392	37.490	20.074	25.685	23.355
Udekket/udisponert	2.909	0	0	0	0	0

2B	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
IKT-UTSTYR	300	300	300	300	300
Rettedalen 1, utskifting glass		100			
Rettedalen 1, rehabilitering b					1.000
Rettedalen 11, rehabilitering					3.000
SENTRUMSPLAN		2.000		3.000	1.000
Nytt sak/arkiv system				1.100	
AVLASTNINGSBOLIG					2.500
UTEANLEGG BÆRLAND SKOLE					3.100
OLTEDAL SKOLE				5.000	
GJESDAL UNGDOMSSKOLE TRINN 4	1.000	2.250	650		
UTVIDELES SOLÅS SKOLE					500
Bærland skole ventilasjonsanle		650	1.194		
Oltedal skole elevheis		372			
Dirdal skole - ventilasjon				50	300
Dirdal skole, skolekjøkken					100
Solås skole ENØK tiltak		438			
Ålgård skole skolekjøkken				120	
GUS ENØK-tiltak		210			
PERSONALBASE FISKEBEKK		1.050			
PUMPESTASJON BÆRLANDSVEIEN				1.000	
PUMPESTASJON VESTLIVEIEN					1.000
UTSKIFTING RENOVASJONSBI		1.300		1.300	
GARASJE		300			
RINGLEDNING NEDRE			500		
UTSTIGBAKKEN					
OLTEDAL UTRUSTNING NY		500			
BRANNSTA					
UTSKIFTING AC LEDNING RV 45 OL				300	
UTSKIFTING BIL VANNVERK				325	
SANERING AV VANNLEDNING					1.300
SOLÅSV					

VANNLAGER		300			
VANNLEDNING GILJA DIRDAL	400		800		
SANERING SOLKJEN VANN	500		1.300	1.600	
VANNLEDNING LANGS	525	500			
EDLANDSVATNE					
TS-PLAN	250	250	250	250	250
NORDÅSVEIEN					900
Rettetdalen 11-7, parkering/tra					350
INDUSTRIFELT SKURVE	400	3.720	8.680	6.200	
RINGLEDNING GJESDAL SPINNERI O			200		
OMLEGGING VANNLEDNING		1.000			
ÅLGÅRD S					
OMLEGGING AVLØP ÅLGÅRD		1.000			
SENTRUM					
REDSSKAPSBÆRER		1.000			
AVLØPSLEDNING GILJA DIRDAL	1.100		1.700		
SANERING AVLØPSLEDNING					1.300
SOLÅSVN					
AVLØPSLEDN LANGS	525	500			
EDLANDSVATNET					
BRANNALARMANLEGG				340	
RETTEDALEN 7					
ADGANGSKONTROLL SIKRING AV	100			300	
BYG					
OPPGRADERING GILJA	200				
BEHANDLINGS					
GJESDAL IDRETTSPARK		4.000	2.500	2.500	
Ny barnehage Øygardsvatnet		13.750			
Totalt	25.725	35.490	18.074	23.685	16.900

Balanseoppstilling

EIENDELER	Regnskap 2003	Regnskap 2002
Anleggsmidler	700.921	605.529
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	420.088	349.886
Utstyr, maskiner og transportmidler	16.860	14.704
Utlån	45.937	46.623
Aksjer og andeler	11.499	194.315
Pensjonsmidler	206.536	0
Omløpsmidler	95.730	39.058
Herav:		
Kortsiktige fordringer	15.982	21.657
Premieavvik	2.435	0
Aksjer og andeler	0	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	77.314	17.401
SUM EIENDELER	796.650	644.587
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	196.225	171.204
Herav:		
Disposisjonsfond	25.768	18.006
Bundne driftsfond	10.171	8.995
Ubundne investeringsfond	33.354	12.027
Bundne investeringsfond	197	263
Regnskapsmessig mindreforbruk	376	1.654
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Udisponert i investeringsregnskap	2.909	0
Udekket i investeringsregnskap	0	0
Likviditetsreserve	-32.708	-62.051
Kapitalkonto	156.160	192.310
Langsiktig gjeld	547.746	421.781
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	278.068	0
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	42.550	44.850
Andre lån	227.128	376.931
Kortsiktig gjeld	52.679	51.602
Herav:		
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	52.679	51.602
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	796.650	644.587
Memoriakonto	2.985	8.562
Herav:		
Ubrukte lånemidler	2.985	8.562
Andre memoriakonti	0	0
Motkonto for memoriakontiene	-2.985	-8.562

Gjesdal kommune

Budsjett og økonomiplan 2005-2008

Rådmannens innstilling

Rådmannens oppsummering og kommentarer

Generelle betraktninger

Kommune-Norge er preget av avstand mellom sentrale politiske løfter og lokale økonomiske muligheter. Gapet mellom forventninger og ressurser har økt. Som følge av dette sliter kommunene med å innfri innbyggernes forventninger som leverandør av velferdstjenester. Veksten i privat forbruk er det dobbelte av veksten i offentlig forbruk.

Den økonomiske ubalansen skyldes en rekke forhold: kraftig skattesvikt over flere år, underfinansierte statlige reformer, kostbare lønnsoppgjør, økte pensjonskostnader, høye investeringer, nye regler for momskompensasjon, og sist forslaget i statsbudsjettet om tilbakeføring av selskapsskatten til kommunene fra 2005, - noe som for Gjesdal utgjør ca. 1,8 millioner kroner.

I gjeldende økonomiplan 2004 - 07 ble det pekt på behovet for å redusere kostnadsnivået med anslagsvis 10 millioner kroner for å oppnå et forsvarlig netto driftsresultat. Dette arbeidet har hatt fokus inneværende år, og det er foretatt en gjennomgang av innkjøpsavtaler, konkurranseutsetting, egenbetaling, effektiviseringsområder, lovpålagte tjenester, etc.

Prosjektet "Økt økonomisk handlingsrom" hadde følgende mål:

- Fra 2005 - 08 økes driftsfinansieringen av investeringene fra 0-5 millioner kroner
- Det utarbeides oversikt over mulige innsparinger og inntektsøkninger som kan øke handlingsrommet med 10 millioner kroner.

Målsettingen er nådd ved at driftsfinansieringen i forslaget er 1,4 mill. i 2005, 4,8 mill. i 2006, 4,2 mill. i 2007 og 4,6 mill. i 2008. Resultatet målt i % av utgiftene er i overkant av 1%, mot en anbefaling på 3%. Det er i økonomiplanen også vist hvordan handlingsrommet kan økes ytterligere.

Forslaget til økonomiplan 2005-08 for Gjesdal kommune anses som svært stramt. Det er de siste årene gjennomført en rekke effektiviseringstiltak og standardreduksjoner, og Gjesdal kommune ligger på de fleste tjenestoområder lavt på kroner brukt pr. innbygger jf. KOSTRA-tall. På tross av dokumenterte behov og vedtatte målsettinger har en funnet lite rom for driftsøkninger/nye tiltak, og en har i størst mulig grad forsøkt å skjerme kjernetjenestene. Konsekvensene blir at innbyggerne må bidra mer.

Forslaget tar utgangspunkt i kommuneplanen 2002 - 15 og gjeldende økonomiplan. Disse plandokumentene avspeiler Gjesdal kommunes ønske om i tillegg til å være tjenesteproducent også vil ta en samfunnsutviklerrolle. Det innebærer å utbedre infrastruktur, skape arbeidsplasser og bidra til sentrums- og tettstedsutvikling. Dette var i tillegg til satsingen på barn & unge, det som hadde hovedfokus i kommuneplanarbeidet.

Innsparingstiltak/driftsreduksjoner

- Landbruksvikarordningen, kafèdrift på Ålgård bo- og aktivitetssenter og kantinedrift på Storahuset, legekantordag i Oltedal og på Gilja, og tilskudd til private veier foreslås avvirket. De ansatte søkes ivaretatt med tilbud om andre stillinger i organisasjonen.
- Arbeidstreningstiltaket Miljøservice vurderes i løpet av 2005 omlagt/avviklet. I tillegg er det lagt inn en generell nedbemanning på i underkant av 1 million kroner i 2005 med gradvis økning til 2,1 million kroner i 2008. I praksis betyr dette en streng ansettelseskontroll.

Økte inntekter

- Inntektsgrunnlaget for inneværende år er basert på en beskatning for eiendomsskatt med 4 promille av takstverdi. Forslag til budsjett og økonomiplan forutsetter at eiendomsskatten oppjusteres til 6 promille i 2005. I tillegg foreslås ny taksering.
- Foreldrebetalingen i skolefritidsordningen foreslås økt med 15 % med virkning fra 01.08.05.
- Foreldrebetalingen i musikk- og kulturskolen foreslås økt med 100 % med virkning fra 01.04.05.
- Egenandelene i omsorgstjenestene foreslås økt med 10 - 20 %. Trygghetsalarm foreslås økt med 100% for å dekke inn reelle driftskostnader.
- Gebyr på byggesak foreslås økt med 4 %. Gebyr oppmåling foreslås uendret.
- Gebyrene for vann, avløp, renovasjon, slam, og feiing foreslås uendret.
- Det foreslås å fjerne inntektsgraderingen i barnehagene. Det innføres en minstesats for de med inntekt under 4G.

Investeringer

Investeringsnivået i perioden er moderat. Samlede investeringer er foreslått med 35 mill. i 2005, 18. mill. i 2006, 23 mill. i 2007 og 14 mill. i 2008.

De prioriterte prosjektene er sentralidrettsanlegg, sentrumsutvikling og Gjesdal Næringspark samt enkelttiltak innen eksisterende bygningsmasse.

Andre forhold

Staten framholder i ulike meldinger og offentlige utredninger viktigheten av forebyggende arbeid. Gjesdal kommune har hatt en uttalt politikk på dette. Det betyr at det har blitt satset på ulike tiltak av aktiviserende/forebyggende karakter for så vel barn og unge som for eldre. Det var bl.a. derfor vi bygde lokaler som skulle romme dagtilbud, kafè og ulike aktivitets- og samværsmuligheter i bo- og aktivitetssentraene. Dette på tross av at vi ikke fikk statlig finansiering til disse. Etter hvert som økonomien forverres må vi kutte i tiltak som ikke er lovpålagt. I forrige runde fjernet vi dagtilbudet for eldre, - nå foreslås kafèdriften avviklet. Spørsmålet i neste runde blir om frivillig sektor kan få/ta flere oppgaver som er i skjæringspunktet mellom offentlig og privat ansvar.

Rådmannen vil i perioden iverksette et planmessig arbeid for å vurdere alternative og mer fleksible måter å organisere ulike deltjenester. Vurdering av IKT er igangsatt, og vi vil gå i dialog med private firma og andre kommuner både med tanke på rasjonalisering og for å utvikle IKT som strategisk virkemiddel.

Det vil også bli foretatt en gjennomgang av kommunens bygningsmasse med sikte på å redusere/effektivisere antall kvadratmeter.

På bakgrunn av behovsundersøkelse for barnehage vurderes videre utbygging.

Bodil Sivertsen
Rådmann

Visjon, verdier, mål, og krav til lederadferd

Visjon

- ✚ **Gjesdal - strekker seg langt**

Verdier

- ✚ **Gjesdal skal være en ansvarlig, modig og endringsvillig kommune**
- ✚ **Vi skal gi våre brukere rett tjeneste utført til rett tid og med rett kvalitet**

Mål

- ✚ **Fornøyde brukere**
- ✚ **Ansvarsbevisste og stolte medarbeidere**
- ✚ **Framtidsrettede og funksjonelle løsninger**
- ✚ **Økonomi som gir handlingsrom**

Krav til lederadferd

- ✚ **Ledere skaper tillit gjennom at de utfordrer og delegerer**
- ✚ **Har fokus på helhet og strategi**
- ✚ **Kommuniserer åpent og ærlig**
- ✚ **Motiverer og skaper trivsel**
- ✚ **Er resultatorientert og tar ansvar**
- ✚ **Skaper positivt omdømme**
- ✚ **Opptreer lojalt overfor verdier og beslutninger**

Rammebetingelser

Befolkningsutvikling

Historikk

År	Folkemengde 1. januar	Levende- fødte	Døde	Fødsels- overskudd	Innflytting	Utflytting	Netto- flytting	Folke- tilvekst	Vekst i %
1982	5.814	120	50	70	284	209	75	144	2,5 %
1983	5.958	115	48	67	312	299	13	82	1,4 %
1984	6.040	107	37	70	219	218	1	69	1,1 %
1985	6.109	104	36	68	309	248	61	129	2,1 %
1986	6.238	115	43	72	512	211	301	370	5,9 %
1987	6.608	142	42	100	435	279	156	258	3,9 %
1988	6.866	124	42	82	418	306	112	191	2,8 %
1989	7.057	156	40	116	450	359	91	206	2,9 %
1990	7.263	172	45	127	380	286	94	218	3,0 %
1991	7.481	162	47	115	388	305	83	201	2,7 %
1992	7.682	169	45	124	396	349	47	173	2,3 %
1993	7.855	166	47	119	341	309	32	143	1,8 %
1994	7.998	162	37	125	442	416	26	150	1,9 %
1995	8.148	158	47	111	463	484	-21	93	1,1 %
1996	8.241	139	53	86	400	366	34	119	1,4 %
1997	8.360	158	37	121	449	393	56	174	2,1 %
1998	8.534	142	70	72	542	404	138	213	2,5 %
1999	8.747	156	58	98	479	408	71	164	1,9 %
2000	8.911	138	42	96	412	429	-17	84	0,9 %
2001	8.995	143	51	92	441	429	12	109	1,2 %
2002	9.104	130	55	75	425	467	-42	33	0,4 %
2003	9.137	138	52	86	467	446	21	107	1,1 %
2004*	9.248	58	24	34	189	218	-29	5	

* Veksten så langt i 2004 er foreløpige tall for første halvår

Veksten i 2003 var i underkant av kommuneplanen og prognosene utarbeidet i forbindelse med den, men over det dobbelte av veksten på landsbasis. Hittil i 2004 har veksten vært lav både når det gjelder fødselstall og netto flytting.

Utvikling fremover

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Faktisk 2004	Diff.
0-5	926	914	900	916	914	917	876	-24
6-15	1.755	1.771	1.793	1.791	1.762	1.720	1.755	-38
16-66	5.745	5.890	6.021	6.127	6.298	6.456	5.936	-85
67-79	415	421	416	429	425	434	418	2
80-89	220	212	211	209	203	201	221	9
over 90	43	47	42	46	48	46	42	0
Totalt	9.104	9.255	9.383	9.518	9.650	9.774	9.248	-135
Vekst		1,66 %	1,38 %	1,44 %	1,39 %	1,28 %		-1,4 %

Kilde; SSB.

SSB sin prognose fra 2002 har beregnet høyere vekst enn de faktiske tallene hittil har vist. Det er spesielt de to yngre aldersgruppene som har vokst mindre enn prognosene forventer. Dersom ikke innflyttingen tar seg opp vil disse gruppene bli redusert de nærmeste årene, noe som reduserer presset på skolene og barnehagene. Rammeoverføringene vil også reduseres. Det er i økonomiplanen innarbeidet justerte prognoser basert på en nedjustering i forhold til SSB sin prognose.

Nasjonalbudsjett og statsbudsjett

Nasjonal utvikling

	Mrd. kroner	2003	2004	2005
	2003			
Privat konsum	721,9	3,8	4,5	4,0
Offentlig konsum	353,3	1,4	2,2	1,7
Bruttonasjonalprodukt	1563,7	0,4	2,4	3,1
Konsumprisindeksen	..	2,5	½	2¼
Konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og energipriser (KPI-JAE)		1,1	¼	1¾
Årslønn		4,5	3¾	4
Arbeidsledighetsprosent (AKU)	..	4,5	4,4	4,1

Tabellen over viser regjeringens forventning til utviklingen i 2004 og 2005, samt regnskapstall for 2003. Veksten i privat konsum ventes fortsatt å være høyere enn offentlig konsum. Det ventes og en økning i Bruttonasjonalproduktet, noe som indikerer at norsk økonomi totalt er inne i en positiv utvikling. Dette understrekes også av at arbeidsledigheten er på vei ned mot 4%. Redusert ledighet fører normalt til at årslønnsveksten stiger, men endringen ventes å bli liten. Prisstigningen ventes å bli 2¼%. Med en lønnsvekst på 4% vil det gi en økt kjøpekraft på om lag 1¾%. Prisstigningen holder seg fortsatt under Norges Bank sitt inflasjonsmål på 2,5%. Renten ventes å fortsatt holde seg lav, men bunnen ser ut til å være passert i denne omgang.

Kommuneopplegget

	2004	2005	Pst. endr.
Skatter i alt	86 187	89 180	3,5
- av dette skatt på inntekt og formue	82 317	85 150	3,4
Rammetilskudd	32 808	29 487	-10,1
Bedriftsskatt		5 486	
Sum frie inntekter	118 995	124 153	4,3

Regjeringen legger opp til en vekst i frie inntekter på til sammen 4,3% fra 2004 til 2005. Det ventes en nedgang i rammetilskuddet og økning i skatt fordi regjeringen ønsker at en større del av inntektene skal komme gjennom skatt. I tillegg er det foreslått en tilbakeføring av bedriftsbeskatningen til kommunene, veksten vil dermed avvike en del fra kommune til kommune. For Gjesdal kommune er veksten anslått til 3,7% totalt. Den nye ordningen for bedriftsbeskatning er hovedforklaringen til at veksten i Gjesdal er lavere enn landsgjennomsnittet.

Regjeringen forventer at skatteinntektene på inntekt og formue vil bli på 82,3 mrd. Det er da lagt til grunn en skattevekst på 7,7%. Ved utgangen av september var skatteveksten på 5,5%. For å nå regjeringen sitt anslag må skatteveksten de resterende månedene bli på over 13%.

Deflatoren (kommunal utgiftsøkning) ventes å bli 3,2% for 2004.

Oppgaveendringer

Følgende endringer er foreslått i rammeoverføringen fra 2005:

- Tilskudd til vertskommuner.
- Trekk for å dekke redusert kommunal andel av finansieringen av kritesentrene.
- Økt timetall i grunnskolen. Årseffekt for nye timer fra høst 2004, samt ytterligere økning i timer fra høst 2005.
- Trekk som følge av at revisjon av skatteregnskapet er overført til staten.
- Kompensasjon for endring i el-avgift.

Inntektsanslag

Skatt

Lokal utvikling

Skatteveksten lokalt har vært bedre enn budsjettet i 2004. 2003 var preget av ekstraordinær høy skattevekst, og en forventet derfor liten endring fra 2003 til 2004. Den generelle skatteveksten har imidlertid tatt seg ytterligere opp i 2004, noe som viser positive tegn for inntektsutvikling og sysselsetting blant innbyggerne i kommunen.

Marginsoppgjøret i forbindelse med skatteavregningen for 2003 gav lite utslag på skatten i oktober 2004. En venter imidlertid en markert nedgang på skatten i oktober eller november som følge av endring av fordelingen mellom kommune, fylke, stat og trygd. I 2003 gav dette oppgjøret et tillegg på over 2 millioner for Gjesdal, mens en venter en nedgang på 0,5 millioner i 2004. Dette kan medføre at skatteinntektene i 2004 kan bli om lag 1 million lavere enn budsjettkorrigeringen i tertialrapporten, men dette blir stort sett kompensert ved økt inntektsutjevning.

Regjeringen venter en skattevekst på 3,4% fra 2004 til 2005. Ettersom en ikke er kjent med forhold som tilsier en annen utvikling i Gjesdal, er samme vekstanslag lagt til grunn. Ut over i perioden er det lagt til grunn en skattevekst på 1% hvert år som følge av vekst i innbyggertallet. Forskjell i vekst fra 2004 til 2005, og fra 2005 og videre i perioden er at tallene fra 2004 til 2005 er prisjustert, mens tallene for 2006-2008 er budsjettet i 2005 priser.

Nasjonal utvikling

Det har de siste 3 år vært stor fokus på skatteveksten på landsbasis. Årsaken til dette har vært at veksten har vært markert lavere enn anslått i statsbudsjettet. Dette har medført vesentlige innstrammingsbehov i kommunene samlet. Som følge av at Gjesdal har lavere skatteinntekter enn landsgjennomsnittet, får kommunen en kompensasjon/utjevning via rammeoverføringene (se avsnittet under). Som følge av utjevningsordningen står den nasjonale skatteveksten for om lag 90% av kommunes vekst i skatteinntekter, men lokal skattevekst utgjør om lag 10% av veksten.

Flertallspartiene la opp til en vekst på over 10% fra 2003 til 2004. Administrasjonen og kommunestyret i Gjesdal synes det var høyt og kommunestyret vedtok et anslag basert på en vekst på 8-9%. Regjeringen nedjusterte sitt anslag i revidert nasjonalbudsjett før sommeren til 8,6%, og har ytterligere nedjustert det til 7,7% ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2005. Skatteveksten ved utgangen av september var på 5,5% for kommunene samlet. Det forventes at den vil øke litt mot slutten av året. I budsjett og økonomiplan er det lagt opp til en skattevekst på 6% for kommunene samlet i 2004. Dette er samme anslag som er lagt til grunn i vedtaket i økonomirapport pr. 31 august. Samlet utgjør nedjusteringene av tallene for 2004 om lag 4 milliarder kr for kommunene samlet, for Gjesdal kommune om lag 6 millioner når en ser virkningen på skatt og inntektsutjevning samlet.

For 2005 er det lagt til grunn en skattevekst på 3,4% for landet samlet. Ut over i perioden er det av beregningstekniske grunner lagt opp til en skattevekst på 0,5%, tilsvarende årlig vekst i innbyggertallet i Norge.

Rammeoverføringer

Inntekstutjevning

Regjeringen har i forbindelse med tilbakeføring av selskapsskatten til kommunene foreslått en ny modell for inntekstutjevning. Modellen går kort ut på at kommuner over gjennomsnittet blir trekt 55% av det overskytende, og at kommuner under gjennomsnittet får kompensert for 55% av gjennomsnittet. For at kommuner under 90% av snittet ikke skal tape vesentlige inntekter, er det foreslått at disse vil få kompensert ekstra 35% av det under 90%. Kompensasjonsnivået er dermed 80% opp til snittet på 90% og 55% over dette. Virkningen av denne omleggingen er tatt med i beregningen av konsekvensene for selskapsskatten, vist i et senere avsnitt.

I økonomiplanen sine anslag vil Gjesdal ha skatteinntekter pr. innbygger på mellom 92 og 93% av landsgjennomsnittet. Inntekstutjevningen medfører at kommunen vil få utjevnet inntektene opp til 95-96% av landsgjennomsnittet. Kompensasjonen utgjør 5-6 millioner årlig i planperioden. Dersom Gjesdal hadde hatt inntekter som gjennomsnittskommunen, ville kommunen hatt omlag 8 millioner mer å rutte med.

Skjønnsmidler

Gjesdal kommune får 1 million i skjønnsmidler i 2005, og det er lagt samme nivå til grunn i resten av perioden. For 2004 har kommunen 2 millioner. I vedtatt økonomiplan var det lagt inn 3 millioner i skjønn. 2 millioner videreført fra 2004 og 1 million i kompensasjon for mva tap. Det siste er nå lagt inn under mva-kompensasjon.

Utgiftsutjevning/innbyggertilskudd

Beregningene er gjort med basis i følgende kriterier:

År	2005	2006	2007	2008
Innbyggere ialt	9.259	9.314	9.414	9.545
0-5 år	900	916	916	916
6-15 år	1.725	1.690	1.681	1.650
16-66 år	5.950	6.021	6.127	6.298
67-79 år	420	425	430	425
80-89 år	221	218	215	210
over 90 år	43	44	45	46
Skilte og separerte 16-59 år	446	446	446	446
Arbeidsledige	147	147	147	147
Dødelighet	66	66	66	66
Ikke-gifte 67 år og over	319	319	319	319
Innvandrere	90	90	90	90
Beregnet reisetid	55.462	55.462	55.462	55.462
Sone	55.725	55.725	55.725	55.725
Nabo	20.222	20.222	20.222	20.222
PU over 16 år	22	22	22	22
PU under 16 år	14	14	14	14
Urbanitetskriterium	57.445,7	57.446	57.446	57.446
Landbrukskriterium	0,00256	0,00256	0,00256	0,00256
Basistillegg	1	1	1	1

Fremskrivningen i folketall er gjort dels med grunnlag i prognoser fra SSB fra 2002 justert for endringene siden da, og dels ut fra egne prognoser for aldersgruppen 6-15 år. Det er også gjort beregninger på befolkningsutviklingen på landsbasis ut fra SSB sine prognoser. Som følge av nedgang i elevtall og antall eldre vil kommunen gå ned fra et snitt på 97% av landet i 2005 til 93% i 2008. Dette innebærer et inntektsbortfall på om lag 4,5 millioner fra 2004 til 2008. Det pågår arbeid med et nytt inntektssystem og det kan ventes endringer mot slutten av planperioden. Virkningen av kriteriene er derfor ikke innarbeidet fullt ut i 2008.

Selskapsskatt

Regjeringen har foreslått gjeninnføring av deler av selskapsskatten for kommunene. De opprettholder forslaget fra i vår, men skisserer 4 ulike modeller i en egen proposisjon. Bakgrunnen er at FrP som gav regjeringen flertall for kommuneopplegget før sommeren bad regjeringen vurdere alternative modeller. Regjeringen er åpen for å forhandle om de ulike modellene. For Gjesdal har de ulike modellene følgende virkning når en ser selskapsskatten og omleggingen av inntektsutjevningen samlet:

Modell 1: -1,8 millioner.

Modell 2: -0,8 millioner.

Modell 3: -1,4 millioner.

Modell 4: -4,7 millioner.

For 2005 er det likningstallene for bedriftene for 2002 som er lagt til grunn. Årsaken er at dette er det siste kjente likningsår for bedriftene. For 2005 og 2006 overføres av skattetekniske grunner selskapsskatten som en del av rammeoverføringene. Fra 2007 (skatt for likningsåret 2004) vil selskapsskatten være innarbeidet i skattesystemet fullt ut og vil tilfalle kommunen som skatteinntekter.

Samtidig med innføringen av selskapsskatten er inntektsutjevningen omarbeidet. Viser til nærmere omtale i eget avsnitt. I budsjettforslaget er regjeringen sitt forslag lagt til grunn. Det er ikke gjort beregninger på endringer av selskapsskatten i perioden, og dette anslaget er derfor lagt til grunn for alle årene.

Nedenfor følger en tabell som viser virkningene for rogalandskommunene.

Kommune	Dagens modell (1000 kr) Kol. 1	Gevinst/tap modell 1 (1000 kr) Kol. 2	Gevinst/tap modell 2 (1000 kr) Kol. 3	Gevinst/tap modell 3 (1000 kr) Kol. 4	Gevinst/tap modell 4 (1000 kr) Kol. 5
1101 Eigersund	213 939	-2 760	-1 221	-975	-5 908
1102 Sandnes	901 761	23 856	25 386	29 052	20 450
1103 Stavanger	1 952 635	96 894	77 076	71 785	197 122
1106 Haugesund	497 072	-2 179	918	174	-4 530
1111 Sokndal	52 449	-828	-444	-597	-3 397
1112 Lund	49 013	-603	-241	-465	-1 678
1114 Bjerkreim	39 366	-568	-279	-419	-2 055
1119 Hå	230 119	-3 307	-1 625	-2 439	-11 160
1120 Klepp	227 052	-1 350	46	675	-4 788
1121 Time	223 336	-1 312	69	536	-4 343
1122 Gjesdal	145 720	-1 830	-764	-1 401	-4 698
1124 Sola	341 917	12 608	9 810	10 642	23 561
1127 Randaberg	145 915	10 703	10 154	8 939	17 302
1129 Forsand	25 572	1 630	623	317	5 268
1130 Strand	163 480	-2 275	-1 073	-1 695	-7 711
1133 Hjeltneland	53 745	-3 116	-3 670	-2 669	-4 019
1134 Suldal	83 774	-3 315	-4 907	-3 478	-2 665
1135 Sauda	79 159	2 137	2 309	1 991	2 871
1141 Finnøy	44 468	-695	-367	-503	-2 892
1142 Rennesøy	52 104	-859	-479	-613	-3 567
1144 Kvitsøy	8 251	-122	-62	-89	-454
1145 Bokn	12 128	-195	-106	-140	-846
1146 Tysvær	144 282	-2 174	-1 113	-1 587	-8 473
1149 Karmøy	590 761	-7 688	-3 346	-5 832	-22 305
1151 Utsira	3 601	-61	-35	-9	-182
1154 Vindafjord	76 520	-532	-30	-126	-1 022
1159 Ølen	53 443	-725	-334	-543	-2 217
Rogaland	6 411 580	111 333	106 296	100 532	167 665

Eiendomsskatt

Gjennomgang av takster

Eiendomsskatteloven legger opp til at det normalt skal foretas taksering hvert 10-år. Det har tidligere vært foreslått ny taksering, men kommunestyret har ønsket å utsette dette. Dagens takster er fra 1988. Verdiene av boligene har siden den gang økt vesentlig, og i snitt anslås det at dagens takster ligger på 20- 30% av dagens markedsverdi. Dette samsvarer med andre kommuner med eiendomsskatter fra samme tidsrom, bl.a. Stavanger.

I forbindelse med prosjektet "Økt økonomisk handlingsrom" har en sett nærmere på takstgrunnlaget for boliger som har vært omsatt den siste tiden. Gjennomgangen viser at dagens takster fra 1988 varierer fra 15 til 35% av dagens omsetningsverdi, og viser at det er behov for en gjennomgang av takstgrunnlaget for å rette opp skjevheter.

Rådmannen forslår en ny taksering i 2005. Det foreslås at takstene settes til 80% av markedsverdi, og at disse får virkning fra 2006. Det vil bli lagt frem en egen sak om praktisk gjennomføring på nyåret.

Eiendomsskatteloven åpner for at satsene kan justeres med 10% hvert år fra det 10-ende året etter taksering, dvs fra 1998 i Gjesdal. For å starte opptrappingen av satsene i 2005 er det foreslått en takstøkning på 50%.

Takstene for kraftverkene fastsettes av staten og er ikke omfattet av nytakseringen.

Gjennomgang av skattesats

Det er i forslag til budsjett foreslått en økning fra 4 til 6 promille i skattesatsen i 2005, og at den holdes ut perioden. Økningen er foreslått for å begrense ytterligere reduksjoner i tjenestetilbudet. Økningen i skattesatsen får også betydning for kraftverkene og medfører dermed at oppjusteringen av takstene på bolig og næringseiendommer kan holdes lavere.

Skatt i hele kommunen

Det ventes at regjeringen vil legge frem et forslag om å gjøre eiendomsskatten gjeldende for alle eiendommer i kommunen. En slik endring vil fjerne de problemene det er med avgrensning av områdene, jfr. rettssaken om eiendomsskatt i Oltedal, og at eiendomsskatten oppleves som "mer rettferdig".

Virkningen og tidspunktet for dette er usikkert, men det er lagt inn en halv million i økte inntekter fra 2006 som følge av dette.

Eksempel

	Areal	1988 Takster	50 % økning Takst	Ny takst 80 % verdi	Økning til 6 promille
Tomt	948	66.360			
Bolig	93	269.700			
Loft	30	60.000			
Kjeller	15	10.500			
Totalt		406.560	609.840	1.200.000	1.200.000
Bunnfradrag*		100.000	100.000	300.000	300.000
Bolig		306.560	509.840	900.000	900.000
Årlig skatt		1.226	2.039	3.600	5.400

* Bunnfradraget er i dag 100.000,-. I eksempelet er det hevet proporsjonalt med takstøkning. Bunnfradrag etter taksering fastsettes når de nye takstene iverksettes.

Viktige fellesinntekter og -utgifter

Lønn

Lønnsveksten i 2004 blir om lag 3,5% for kommunene samlet. Årsvirkningen for denne er beregnet til 9,5 millioner inkl. sosiale kostnader. Det er om lag 1 million lavere enn anslått i budsjett for 2004.

For 2005 er lønnsveksten anslått til 4%. Som følge av at 2005 er et mellomoppgjør hvor store deler av tilleggene allerede er forhandlet frem ventes tilleggene våren 2005 å bli lave, og innen en samlet ramme på 4%.

Pensjon

Premie

Pensjonspremiene ventes stort sett uendret fra 2004 til 2005. Det er forventet avkastning på pensjonsfondene for 2004, men som følge av lav rente og små reserveavsetninger i pensjonsselskapene vil avkastningen trolig bli liten. Avkastning for 2004 vil bli tilført kommunen i 2005, men vil som følge av nye regler fra 2002 (se under) ikke få budsjettvirkning før i 2006.

Kostnader

Fra 2002 ble det innført nye regler for beregning av pensjonskostnadene. Intensjonen var å redusere virkningen av de økte pensjonspremiene som kom som følge av redusert avkastning på pensjonsfondene. Reglene går kort ut på at det beregnes en kostnad ut fra forutsetninger om avkasting de siste 10 år, slik at de holder seg stabile over tid. I år hvor kostnadene er lavere enn betalt pensjonspremie inntektsføres det et såkalt premieavvik, og i år med høyere kostnader enn premie utgiftsføres premieavviket. Premieavviket kan dekkes inn enten året etter, eller de neste 15 år. For det enkelte budsjettår er det dermed kostnaden og fjorårets premieavvik som det må budsjetteres med.

For 2005 må premieavviket for 2004 dekkes inn. I tillegg ventes det at kostnaden overstiger premien og at en får en utgiftsføring av premieavviket i 2005. Tallene for 2004 og 2005 mangler fra Vital, men er kjent fra SPK og KLP. En vil komme tilbake til dette når tallene foreligger.

Etter rådmannens vurdering har de nye reglene gjort det vanskeligere å budsjettere og følge opp budsjettet. Økningene i kostnadene er også større enn det som er innarbeidet i regjeringen sine anslag på vekst i kommunale kostnader (deflatoren).

Kompensasjonsordning for merverdiavgift

Ny ordning fra 2004

Det ble innført ny ordning for kompensasjon for merverdiavgift fra og med 2004. Som orientert om ved fremleggelse av budsjett for 2004 regnet kommunen med et tap på denne ordningen i likhet med mange andre kommuner. Ut fra innsendte refusjonskrav for første halvår ser det ut til at trekket for hele året er 1-1,5 mrd. for høyt for kommunene samlet. Regjeringen har varslet en gjennomgang av ordningen i 2005 og at tallene vil bli korrigert da. Det er med bakgrunn i dette lagt inn at en million av tapet blir kompensert som følge av gjennomgangen.

Nedenfor er det satt opp en tabell med oversikt over virkningene i perioden.

	2004	2005	2006	2007	2008
Forventet refusjon regjering	-12.279	-12.830	-13.381	-13.931	-14.482
Herav trekk investering	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Herav trekk drift	-6.857	-7.299	-7.741	-8.183	-8.625
Herav trekk gammel ordning	-2.422	-2.531	-2.640	-2.748	-2.857
Budsjettetert komp. Drift	-5.300	-5.300	-5.300	-5.300	-5.300
Budsjettetert komp. Investering	-3.500	-4.700	-2.200	-3.100	-2.000
Avvik drift trekk og budsjett	1.557	1.999	2.441	2.883	3.325
Avvik investering trekk og budsjett	-500	-1.700	800	-100	1.000
Avvik totalt (inkl gammelt trekk)	3.479	2.830	5.881	5.531	7.182

I økonomiplanen er investeringsnivået økt noe fra forrige plan. Totalt henter en dermed noe mer ut av ordningen enn det som trekket for investeringene isolert legger opp til. Imidlertid skal det også korrigeres for trekket etter gammel ordning, men en har ikke dokumentasjon god nok til å beregne virkningen for investeringene inklusiv det. Samlet tap hvert år varierer fra 2,8 til 7,2 millioner. Tapet øker jo lengre ut i perioden en kommer som følge av at trekket i rammeoverføringene stiger og at investeringsnivået blir redusert.

Avvikling gammel ordning for 2003

Den gamle ordningen avvikles i 2005. Dette gjøres ved at kommunene trekkes i rammetilskudd med samme beløp som de vil få utbetalt i refusjon, 4,1 mill. Dersom uttrekket hadde vært på samme måte som for den nye ordningen (innbyggertall) ville trekket vært på 3,2 mill. Tapet på 0,9 mill. skyldes at Gjesdal kommune i 2003 hadde et høyere investeringsnivå enn snittet for landet.

Internt servicesenter

Målsettinger

- Internt servicesenter skal støtte tjenesteområdene i arbeidet med å sette brukeren i sentrum, og bidra til helhetlig tenking basert på tverrfaglig samarbeid.
- Beslutningsmyndighet skal delegeres, og det skal styres etter nøkterne mål for standard og kvalitet.
- Koordinere og følge opp saker til politiske organ, og vedtak fattet i disse.

Status

- Det er 19 årsverk knyttet til internt servicesenter. Disse skal bistå tjenesteområdene med hjelp og oppfølging innenfor flere ulike felt: Publikummottak, sentralbord, økonomi, personalarbeid, IKT, politisk sekretariat, arkiv, innkjøp, juridisk rådgivning og tjenesteutvikling.
- Gjeldende administrative organisering er under evaluering, og sak vil bli lagt fram til politisk behandling tidlig i 2005.

Handlingsmål

Foreslåtte tiltak

- Kantinedrifta på Storhuset foreslås avviklet fom 01.04.05.
- Stillingen som innkjøpsleder blir stående vakant i 2005 i forbindelse med innvilget permisjon.
- Det er sentralt besluttet å overføre forlikrådene fra kommunene til lensmannen fom 01.01.06.

Andre handlingsmål

- Videreutvikle og videreføre etablert praksis med jevnlig brukerundersøkelser.
- Utarbeide tjenestestandarder for kvalitet og kvantitet innen alle tjenesteområder.
- Videreføre arbeidet med oppfølging av sykemeldte med sikte på å redusere sykefraværet.
- Det er satt i gang gjennomgang av IKT- funksjonen for om mulig å finne bedre og rimeligere løsninger.
- Gjesdal kommune vil ta initiativ til en vurdering av fellesløsninger innen innkjøp, regnskap, lønn, skatt og IKT mellom kommuner i regionen.
- Evaluere og videreføre lønnspolitisk plan.

Tjenesteområde Opplæring

Målsetting

- Trygghet, trivsel, tilhørighet, respekt og null toleranse overfor mobbing.
- Akseptabel økonomi – større voksentetthet.
- Mer fysisk aktivitet.
- Varierte læringsmetoder.
- Motiverte og engasjerte elever, foresatte og lærere. Tydelig ledelse.
- Kompetente lærere og andre ansatte.
- Tilpasset opplæring.
- Prioritering av grunnleggende ferdigheter.
- Godt samarbeid hjem – skole med konkrete ansvarsområder.
- Mål og struktur i undervisningen.

Status

- Fra 01.08.2005 har Stortinget vedtatt en økning i timetallet i grunnskolen med ytterligere 4 uketimer. Dette utgjør til sammen 1,4 lærerstilling for Gjesdal. I tillegg kommer bl.a. behovet for tilpasset undervisning og spesialundervisning
- Fra 2006 gjøres St. meld. nr 30 Kultur for læring gjeldende. Dette innebærer bl.a. nye fag- og læreplaner.
- Ut fra de vedtatte kommunale målene over, har den enkelte skole utformet tiltak. Disse tiltakene bygger på at punktet: *Akseptabel økonomi – større voksentetthet* blir en realitet. Dette har rådmannen ikke funnet rom til i det framlagte budsjettforslaget. Selv med økte rammer vil skolene i realiteten få ytterligere nedskjæring i lærerstillinger.
- Gjennom elevinspektørene (det nasjonale digitale vurderingssystemet) rapporterer elevene på 10. trinnet 2003/2004 at Gjesdal-skolen skårer svakt på trivsel og mobbing. Elevene på Bærland rapporterer om et fysisk læringsmiljø som ligger langt under de andre skolene i kommunen.
- Skoler i Gjesdal har bemerket seg positivt utover kommunegrensen. Skoler utenfor kommunen kommer på besøk for å se på prosjekter i våre skoler. Særlig gjelder dette Solås skole som demonstrasjonsskole. Skolen har nesten ukentlig besøk fra andre kommuner i hele landet, eller representanter fra skolen reiser til andre kommuner i landet og viser hva som gjør at Solås skole lykkes.
- Skolene i Gjesdal deltok på landsplan i et prosjekt i regi av Kommunenes sentralforbund (KS) *Dialogbasert kvalitetsutvikling*. Dette prosjektet er fra KS sin side avsluttet, men videreføres som SOS *Sammen Om Skolen* i Gjesdal. Gjesdal utmerket seg positivt i dette prosjektet, og KS har bedt Gjesdal om å legge fram SOS-prosjektet for 8 kommuner fra Østfold i første omgang.
- Skolene opplever de økonomiske rammene som svært stramme. Det er lite handlingsrom. På tross av dette har personalet arbeidet aktivt for å gi elevene et så godt læringsutbytte som mulig innenfor de gitte rammene. Dette gjelder både individuelle opplegg, og opplegg på systemnivå.
- Alle skolene har vært gjennom en effektivisering og nedskjæring av tjenestetilbudet. Det merkes slitasje i personale. Forventningene til skolen er stor både lokalt og nasjonalt. Fra regjeringen legges det opp til en konkurranse mellom skolene gjennom Skoleporten. Dette er med på å øke presset og slitasjen mer enn det fremmer læringstilbudet til elevene.
- Fra 01.08 2002 har alle over 16 år som trenger grunnskoleopplæring, rett til dette. Retten gjelder selv om de har fullført grunnskolen tidligere og gjelder også innvandrere og flyktninger. Vi har registrert behov, men det er i budsjettforslaget ikke satt av midler til dette lovpålagte tilbudet.
- Det er nedsatt ei tverrfaglig gruppe fra kultur og opplæring som følger opp intensjonene i *Den kulturelle skolesekken (DKS)*.
- Det alternative opplæringstilbudet på gård i Oltedal under Gjesdal ungdomsskole ble offisiell åpnet 26.10.2004. Så langt er det 14 elever som får dette tilbudet en dag i uka.

Tilbakemeldingene så langt fra foresatte og elever er positive. Opplegget skal evalueres i løpet av april 2005.

Skoleår	1999-2000	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Årsverk undervisn.	136	136	137	135			
Elevtallsutvikling	1651	1754	1744	1725	1704	1654	1625
Klassetall/grupper	77	85	85	86	84		
SFO	247	255	247	267	250	250	250

Note: Elevtallsutviklingen er ikke oppjustert med forventet utbygging i perioden 2005-2008. Det er sannsynlig at elevtallet vil synke vesentlig mindre enn tallene som ligger inne fra 2005 til 2008. Boligbyggingen vil være avgjørende for hvordan utviklingen faktisk vil bli.

Dersom det forsvinner 1- 2 elever fra hver gruppe, vil behovet for lærere ikke synke tilsvarende. Fordelingen på nynorsk og bokmål ved Bærland og Ålgård skole virker også inn på lærerbehovet og gruppetallet.

- Med virkning fra 01.08.2003 er det gjort en endring i Opplæringsloven ved at forskrift om klassesdeling blir erstattet av forskrift om pedagogisk og forsvarlig størrelse på elevgruppene. I NOU 2003 nr 16 presiserer Stortinget at klassesdelingstallet skal ligge til grunn som minstenivå for ressurstildelingen også etter at bestemmelsen om klassesdeling er opphevet.
- Ut fra KOSTRA nøkkeltall for 2003 ligger vi nesten 3000 under referansegruppa i driftsutgifter til grunnskole pr elev. Grunnskoleopplæringen i Gjesdal bruker en større prosentandel av kommunens samlede netto driftsutgifter enn sammenlignbare kommuner, noe som tilskrives den unge befolkningen.

Utfordringer i planperioden

- Skape et best mulig læringsmiljø for elevene i tråd med målsettingen.
- Overgangen fra klassetenkning og klassestyrer til pedagogisk forsvarlige basisgrupper med kontaktlærer.
- Følge opp det nasjonale systemet for kvalitetsvurdering i skolen og involvere politikerne som skoleeiere mer i dette arbeidet. (Forskriftene til Opplæringsloven kap. 2.)
- Medvirkning fra elevene/foresatte og skoleeier for en bedre skole må stå sentralt og bli videreutviklet. Her kommer Gjesdal sin modell av barn og unges kommunestyre og SOS inn som en del.
- Følge opp stortingsvedtaket fra 17.06.2004 *Kultur for læring*.
- Følge opp nye fag- og læreplaner fra 01.08.2006.
- Kunne gi et akseptabelt tilbud til de mest ressurskrevende elevene.
- Gi en undervisning til voksne flyktninger og innvandrere som gjør de i stand til å integreres i det norske samfunnet. I dette inngår også Introduksjonsprogrammet (IP).
- Holde entusiasmen, kreativiteten og ståpåholdningen til personalet og lederne oppe.
- Videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet til beste for elevene.

Kommentarer til foreslåtte tiltak

- Egenbetalingen i SFO øker med 15 % fra 01.08.2005. Dette vil gi en årlig økning i inntektene på ca kr 500 000. Denne økningen kan bare nås dersom ikke for mange sier opp plassen.

SFO -betalingssatser	Under 7 timer/uke	Fra 7 til 14 timer/uke	Fra og med 15 t/uke
Gammel sats	700	1400	1650
Ny sats	805	1610	1900

- Nedgang i elevtallet har gitt en tilsvarende reduksjon på kr 300 000 på driftsbudsjettet.
- Det legges inn 381 000 kr som gjelder økt timetall i barneskolen fra 01.08.05.

Tjenesteområde Ressurssenter barn, unge og voksne

Målsetting

Utvikle et kvalitativt og godt tjenestetilbud til kommunens innbyggere basert på brukernes behov, tilgjengelige ressurser, alder og funksjonsnivå.

Status

- Ny administrativ organisering. Ved å slå sammen psykiatri, fysio/ergo og koordinator har vi fått en ny rehabiliteringsavdeling. Reduksjon i antall lederstillinger.
- Brukerundersøkelser viser fornøyde brukere av fysio- ergoterapi og helsestasjonstjenester.
- Omsorgsboliger i Fotlandsveien for personer med alvorlige psykiske lidelser ble tatt i bruk 1 august i år.
- God legedekning i kommunen, stabil kommunelegefunksjon.
- Tverrfaglig familieteam opprettet og knyttet til helsestasjonen gir tidlig hjelp og veiledning til barnefamilier.
- Økt kompetanse på atferdsproblematikk og aggresjonsreducerende tiltak hos barn i form av ART – et tverrfaglig prosjekt.
- Tverrfaglig satsing på SLT – Samordnet lokale kriminalitetsforebyggende tiltak i kommunen.
- Utvidet tilbud til ungdom over 16 år på helsestasjonen.
- 10 flyktninger er bosatt og introduksjonsprogrammet er satt i verk i Gjesdal kommune.
- Integriert system for helse, miljø og sikkerhet i tjenesteområde. Gruppekartlegging viser fornøyde medarbeidere.
- 20 % av opptrappingsmidlene for psykiatri går til barn og unge.

Handlingsmål

Foreslåtte tiltak

- Økte utgifter til økonomisk sosialhjelp kr 500 000 fra 2006 som følge av flere mottakere, økte boutgifter, innstramming i trygdeordninger og færre vernede arbeidsplasser som følge av en eventuell nedleggelse av Miljøservice.
- Nedleggelse av Miljøservice vil kunne innebære en innsparing på kr 690 000. Vurdering av alternativ drift eller nedleggelse vil bli gjort i 2005.
- Forslag om å legge ned utekontor for leger i Oltedal og Dirdal/Gilja vil bety en innsparing på kr 150 000.

Andre handlingsmål

- Det er ikke funnet økonomisk rom for planlegging av nye lokaler for helsestasjonen. Dette vil imidlertid bli vurdert i sammenheng med en gjennomgang av administrative lokaler og rombehovene framover.
- Omgjøring av 1 kommunal fysioterapeutstilling til privat driftstilskudd og bruk av 40 % fysioterapeut stilling til 50 % ergoterapeut.
- Kjøp av flere boliger for vanskeligstilte og flyktninger.
- Bosette 10 nye flyktninger.
- Øke kompetanse på familieveiledning.
- Utvikle et kvalitetssystem for tjenesteområdet.
- Videreutvikle samarbeidet med andre tjenesteområder.
- Plan for sosial boligbygging i Gjesdal kommune.
- Rullering av plan for rusforebyggende arbeid 2005 – 2008.
- Rullering av plan for psykisk helsearbeid 2005 – 2008.

Plan for psykisk helsearbeid 2003 – 2006**Målsetning:** Gi rett hjelp til rett tid

I tråd med planen skal Gjesdal kommune bruke statlige midler til følgende prioriterte oppgaver:

- Nødvendig praktisk bistand i bolig.
- Tiltak for barn og unge med psykisk lidelse. Tjenestene ytes i form av foreldreveiledning, avlastningstilbud, spesielt tilrettelagte fritidstiltak og lignende.
- Tiltak rus og psykiatri, særlig med tanke på kompetanseheving.
- Meningsfylte aktiviteter og sysselsetting.

Disponering av psykiatrimidler, rev 27.08.04							
År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Fagstillinger	1360	1428	1527	1588			
Drift kontaktsenteret	85	85	60	100			
Miljøarb.tjeneste	290	307	0	0			
Miljøarb. i omsorgsboliger	400	715	1319	1372			
Drift omsorgsboliger	27	67	35	40			
Tiltak barn og unge	322	150	150	150			
Familieteam helsest.	180	180	240	240			
Kompetanseheving	90	50	90	50			
Kultur/ fritid	120	120	100	100			
Brukerorg.	50	50	50	50			
Tiltak rus/psyk.	152	100	100	100			
Tiltak barn og unge med spesielle behov	0		234	124			
Sysselsetting			89	100			
Dekning av kommunale kostnader	52	0	0	0			
Sum	3128	3252	3994	4014			
Statstilskudd	2616	3035	3490	4014	4616	5308	Sum 25695
Overførte midler fra året før	512	721	504				
Disponible midler	3128	3756	3490	4014			
Diff	0	504	-504	-932			
Tidligere, 23% økning	2616	3218	3958	4868	4868	4868	24396
Diff	0	183	467	854	252	-440	

Tjenesteområde Teknisk drift og utbygging

Målsetting

- Tilby kommunaltekniske tjenester tilpasset utviklingen i samfunnet, av høy kvalitet, med rasjonell drift og god service overfor brukerne.
- Forestå en helhetlig planlegging, økonomistyring og ledelse for å ivareta kommunens realverdier i form av bygninger, arealer, tekniske anlegg, maskiner og utstyr.
- Opprettholde forsvarlig standard og tilfredsstillende vedlikehold av kommunaltekniske anlegg og bygninger, for å hindre funksjons- og verdiforringelse av disse.

Status

- Fiskebekkdalen boligfelt, delfelt 8, 1. og 2. byggetrinn er ferdig opparbeidet. Bortimot alle tomtene er solgt. Vei med VA- anlegg er bygd fra Fiskebekkdalen og til Sveeberget / Gjesdal idrettspark, noe som bedrer adkomsten mellom feltene og til skole, barnehage og idrettsanlegg.
- Mulebakken byggefelt delfelt 2 er opparbeidet, og det er solgt bra med tomter i feltet.
- Dirdal barnehage er utvidet med en avdeling og overlevert brukerne til rett tid og kostnad. Det samme gjelder for psykiatriboliger i Fotlandsveien og ny prestebolig i Fiskebekkdalen.
- Første del av ny kirkegård på Ålgård er opparbeidet og vigslet. Videre opparbeidelse skjer i løpet av 2005.
- Tjenesteområdet er tungt inne i arbeidet med sentrumsplanen på Ålgård og forventer betydelig arbeid i forbindelse med videre planlegging og iverksettelse av planen.
- Planleggingen av Gjesdal næringspark er igangsatt med tanke på ferdigstilling av felt 1 i henhold til kommunestyrevedtak.
- Hovedplan for vann og avløp er utarbeidet og klar for politisk behandling.

Handlingsmål

- Utarbeide ny forskrift for vann- og avløpsgebyrer, hvor en i større grad skiller mellom faste og variable kostnader for betaling for tjenestene.
- Utarbeide nye vedtekter for kirkegårdene i kommunen.
- Arbeide videre med å få på plass nødvendig grunnerverv langs E 39 på Myrå, slik at utbygging av nye boligområder og næringsarealer kan starte opp.
- Mengden av veier, grøntområder / kirkegårder, idrettsanlegg, bygninger osv. øker jevnlig, enten ved at kommunen selv investerer i nye eller at kommunen overtar ansvaret fra private utbyggere. Det er et mål å drifte og vedlikeholde disse verdiene på en forsvarlig måte innenfor de økonomisk rammene en har tilgjengelig.
- Vei Moen. Støtte til opparbeidelse av ny avkjørsel/vei mellom Bygdaveien og Rv 45. Avtalen er vedtatt av kommunestyret.
- Vegvedlikehold private veger. Støtte til grusing og skraping av private veger faller bort.
- Gatelys. Reduserte kostnader gjennom tiltak utarbeidet av Lyse.
- Betaling festeavgifter og legatgraver. Økte inntekter for disse tjenestene. Egen sak til politisk behandling vinteren 2005.

Tjenesteområde Kultur

Målsetting

Tjenesteområde kultur skal aktivt stimulere til og legge til rette for allsidige kulturtilbud. Lag- og foreningslivet er viktige kulturbærere i kommunen.

Status

- Tjenestetilbudene innenfor de ulike avdelingene er godt etablert og har god respons i publikum.
- Frivillighetssentralen har blitt en stor og betydningsfull enhet i kulturbildet. Stor økning i oppgaver har medført behov for økte ressurser til å drive sentralen. Rådmannen har ikke funnet rom for dette tiltaket. Men det arbeides for å finne alternativ støtte gjennom praksisordninger som kan avlaste daglig leder.
- Bibliotekets "leselyst"-prosjekt (drevet for eksterne prosjektmidler i 2004) har ført til en betydelig økning i utlånet av barne- og ungdomsbøker. Prosjektet legger til rette for et godt samarbeid med skolene. Utlån av barne- og ungdomsbøker til nå i år (pr. 26.10) ligger alt 15% over totaltallet for 2003. Rådmannen har ikke funnet rom for videreføring av prosjektet.
- Kulturskolen har fått økt fokus gjennom synlighet i arrangement og media. Kulturskoleplanen som ble vedtatt i 2003 har gitt skolen et løft ift. egenverdi, men det er ikke funnet rom for videreføring av noen av tiltakene i planen.
- Kultur har ansvaret for koordineringen av SLT-arbeidet i kommunen (samarbeid om lokale kriminalforebyggende tiltak). Prosjektet gir eksterne midler som brukes i arbeidet med barn og unges nærmiljø og til tiltak knyttet til lokale aktiviteter.
- Kommunens ansvar overfor vellag ang. sikkerhet på lekeplasser er til vurdering hos Norges Velforbund. Pålegg derfra vil kunne medføre ekstra kostnad.

Handlingsmål

Foreslåtte tiltak

- Økt foreldrebetaling i kulturskolen på kr 500 000 utgjør 100 % økning om alt tas på satsene for elevtilbud. Dette betyr at årsbetalingen øker fra 1800 kr til 3600 kr. En slik økning i egenbetaling kan medføre radikalt kutt i ventelister, men også at vi mister elever til tilbud som ikke har ventelister. Videre konsekvens kan da bli kutt i tilbud og oppsigelse av stillinger.
- Kutt på totalt 500 000 i tilskudd til lag og foreninger vil fordele seg på områdene idrett (250 000) og allment kulturarbeid (250 000), herunder barne- og ungdomsarbeid, lekeplasser/nærmiljøanlegg, forsamlingshus og annet kulturarbeid. Tilskudd til drift av anlegg skjermes. Generelt vil tilskudd til drift og investeringer bli redusert. Særordninger som tilskudd til daglig leder og ungdomsarbeidere vil falle bort.

Andre handlingsmål

- Kommuneplanen har klare satsingsområder ift. barn/unge og tilrettelegging for gode tilbud. Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan gir ikke rom for å videreføre alle etablerte ordninger eller starte nye. Vi vil imidlertid rette søkelyset mot alternative løsninger der kommunen kan opptre med kompetanse, nettverk og koordinering, men ikke med midler til gjennomføring.
- Videreføring av økt driftsstøtte til Gjesdalhallen som følge av økt anleggsmasse.
- Tilskudd til 3. byggetrinn på Jærmuséet i 2007 som følge av samarbeidsavtale mellom jærkommunene og Jærmuséet.
- Kulturdagene videreføres med totalramme på kr 50 000 hvert 2. år som tidligere. Det er først og fremst lagene som bærer kulturlivets aktiviteter i kommunen. Kommunens bidrag til arrangement er på et minimum, men koordineringen som gjør arrangementet mulig ivaretas av kommunen.

Tjenesteområde Omsorg

Målsetting

- Tjenesteområdet skal gi individuelt tilrettelagt tilbud til sine brukere innenfor gjeldene lover, forskrifter og økonomiske rammer
- Tilbudet skal ta utgangspunkt i den enkeltes behov og være tilpasset alder, funksjonsnivå og øvrig situasjon
- Utvikle og ivareta personalet i forhold til HMS, gi nødvendig opplæring og samarbeide med tillitsvalgte og verneombud
- Opprette og utvikle nye tjenestetilbud for nye brukere som ikke kan innlemmes i det eksisterende tjenestetilbudet

Status

- Redusert behovet for ferievikar i hjemmetjenesten med 1120 timer gjennom redusert tjenestetilbud
- Integrerte tjenester utsatt til 01.01.05.
- Ny organisering fra 01.09.04 som innebærer reduksjon av lederårsverk. Gjennomfører elektroniske timelister i oktober som et effektiviseringstiltak. Gjennomfører mellomlederopplæring ved bruk av prosjektmidler fra KS i samarbeid med ressurscenteret.
- Bo- og omsorgstilbud på Gilja flytter til Ålgård 01.07.05. Endrede forutsetninger krever ny vurdering av saken.
- I følge 2.tertialrapport anslås tjenesteområdet å få et merforbruk på kr 1,5 mill for 2005 på tross av bortfall av tjenester til ressurskrevende enkeltbruker.
- Renholdere deltar ikke i omsorgsarbeidet på sykehjemmet – gitt reduksjon på 0,6 årsverk.
- Kafedriften på Ålgård bo – og aktivitetssenter er lagt ned søndager.
- Salg av sykehjemsplasser er ikke effektivisert. Nye initiativ vil bli tatt.
- Har etablert rapporteringsrutiner for kvaliteten på arbeidet vi utfører. Ingen avvik er ført på manglende nødvendig helsehjelp. Sykefraværet har økt fra 6,61 % til 8,92 % sammenlignet med første halvår i 2003 og 2004, men det er ingen påviselig grunn for at dette har sammenheng med endringer for å tilpasse seg den økonomisk ramme.
- Gjennomførte effektiviseringstiltak har ikke medført oppsigelser av ansatte.
- I regi av effektiviseringsnettverk i KS utføre kvalitetsundersøkelser blant brukere, pårørende og ansatte i løpet av oktober.
- Har ikke økt midler til brukerstyrt personlig assistanse på tross av økt behov, fordi økonomisk ramme ikke har gitt rom for dette. I inneværende år har ikke grønn omsorg vært et tilbud for våre brukere.
- Ivaretar pålagt opplæring som brannopplæring, legemiddelhåndtering og forflytningsteknikk og viderefører web-basert læring. Det er behov for å videreutvikle fagkompetanse ved å kunne stimulere til videreutdanning av vårt personell.
- Jf. Sak 4/02 til UHS skal tjenesteområdet beskrive standarden på enkelte tjenester. Kvalitetsutvalget forslø 8 tjenester hvorav 5 er utført og 3 vil bli utarbeidet i løpet av høsten.
- Kostra-tall for 2004 viser at kommunen samlet sett har lavere egenbetaling for omsorgstjenester enn de fleste kommunene vi sammenligner oss med.

Handlingsmål**Foreslåtte tiltak for å tilpasse seg rammen**

- Nedlegging av kafeen på Ålgård bo- og aktivitetssenter.

Foreslåtte tiltak

- Finansiere trygghetsalarm ved at alle brukere betaler brutto driftskostnader.
- Rammen tillater kun innkjøp av det aller mest nødvendige utstyr, og til IKT.
- Øke egenbetalingen for middag, fullpensjon for beboere i omsorgsboliger, vask av tøy, opphold ved dagsenter hjemlet i Lov om sosiale tjenester, og praktisk bistand med gj.snittlig 10%.

Oversikt over egenandeler i tjenestoområde omsorg 2004 – 2005

2004	2005	Kommentarer
Middag kr 57 pr porsjon	Kr. 63	Økt med 10 % pr. porsjon
Grøt kr. 31	Kr 34	Økt med 10 % pr. porsjon
Full pensjon pr. mnd kr. 1910	Kr. 2500	Gjesdal ligger i dag en god del lavere enn de kommunene vi sammenligner oss med.
Dagsenter PU kr. 50	Kr. 60	Økt med 20%
Praktisk bistand Under 2 G kr. 50 pr. time – tak kr. 150 pr. mnd 2G-3G kr.80 pr. time – tak kr. 500 pr. mnd 3G-4G kr. 100 pr. time – tak kr. 1200 pr mnd 4G-5G – kr. 120 pr. time – tak kr. 1800 pr mnd 5G-6G – kr. 180 pr. time – tak kr. 2700 pr. mnd over 6G kr. 200 pr. time – tak kr. 3000 pr mnd	Kr. 130 pr. time – tak kr. 150 pr. mnd Kr. 130 pr. time – tak kr. 600 pr. mnd Kr. 130 pr. time – tak kr. 1200 pr. mnd Kr. 130 pr. time – tak kr. 1800 pr. mnd Kr. 130 pr.time – tak kr. 2700 pr. mnd Kr. 130 pr. time – tak kr. 3000 pr. mnd.	Når det gjelder praktisk bistand vil brukere bli fakturert for ½ og 1/1 timer. Vi har flest brukere under 2 G – over halvparten av disse betaler timepris - oppnår ikke tak. Her vil det nå bli en økning i inntekter da flere vil betale kr. 150 pr mnd.
Vask av tøy – flere betalingsatser her i 2004	Kr. 150 pr. mnd uansett type vask	Betalingsatts som er blitt brukt i 2004 er Vask av tøy kr.124.
Trygghetsalarmer Under 2G kr. 78 pr. mnd 2G – 4G kr. 103 pr. mnd 4G – 7G kr. 180 pr . mnd Over 7 G	Under 2G kr. 156 pr. mnd 2G – 4G kr. 206 pr. mnd 4G – 7G kr. 360 pr. mnd over 7 G kr. 466 pr mnd.	Økt med 100 % på alle grupper for å dekke inn driftskostnader ikke bare materialkostnader. Alternativet er å avvikle kommunalt tilbud om trygghetsalarmer.

Tjenesteområde Barnehager

Målsettinger

- Gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Det skal tas spesielt hensyn til barn med spesielle behov: Funksjonshemmede, barn med minoritetsbakgrunn, og barn med vanskelig heimebakgrunn
- Tilby varierte og brukertilpassede barnehager i tråd med barn og foreldres behov. Framskaffe nok barnehageplasser til alle som ønsker det
- Utvikle et kompetent barnehagepersonale

Status

- Pr. 20.09.04 har 428 barn plass i barnehager i Gjesdal kommune. 320 barn går i kommunale barnehager (av disse er 55 barn under 3 år), 65 går i Fiskebekk barnehage og 43 i private familiebarnehager.
- Dekningsgraden totalt i kommunen er nå på 55,6 %.
- Det står 75 barn på venteliste.
- Alle barnehagene (privater og kommunale) har utarbeidet felles informasjonsbrosjyre og gjennomført samordnet opptak.
- Makspris og økning i søskenmoderasjon fra 20 til 30 % er gjennomført i alle barnehagene.
- Kommunalt driftstilskudd til Fiskebekk barnehage er innført.
- Web-basert søknadsskjema er utarbeidet.
- Dirdal barnehage er renovert og ferdig utbygd med 1 ny avdeling.
- Uteområdet i Bamsebo og Bærland barnehager er ferdigstilt.
- Uteområdet i Oltedal barnehage er ferdig utbedret.
- Garderober i Solås barnehage er ferdig utbygd.
- Fast samarbeid er opprettet med bondegård. Tilbudet er tilrettelagt for barn med spesielle behov.
- Friskvern (tiltak for å forebygge og redusere sykefravær) er innført i Bamsebo og Solås barnehager.
- Tverrfaglig opplæring knyttet til barn med spesielle behov er gjennomført.

Handlingsmål

Foreslåtte tiltak

- Fra 01.05.03 ble det innført ny forskrift om foreldrebetaling i barnehager. Her står det bl.a.: ”foreldrebetaling for en heldagsplass kan ikke settes høyere enn kr 2 750,- per måned og maksimalt kr 30 250, - per år. Betaling for kost kan komme i tillegg.” Det står ellers at: ”alle kommuner skal ha ordninger som kan tilby barnefamilier med lavest betalingsevne en reduksjon eller fritak for foreldrebetaling.” De kommunale barnehagene i Gjesdal har til nå operert med 4 inntektsgraderte satser. Ved å endre betalingsordningen til 2 satser og ta betaling for kost i tillegg til oppholdsbetaling, vil en kunne øke foreldrebetalingen totalt sett allerede fra 2005. Budsjettforslaget innebærer følgende satser:

	5 dager	4 dager	3 dager	2 dager
Ordinær sats	2 750	2 200	1 650	1 100
Lav sats (4G)	1 500	1 200	900	600

Kostpenger kommer i tillegg for begge satsene.

- Ved bygging av Husafjell barnehage ble det vedtatt at barnehagen skulle være en styrket barnehage for barn med spesielle behov. Dette innebar bl.a. at det ble ansatt 2 førskolelærere per avdeling. Disse stillingene er ikke lovpålagte, og ved å endre dem til stillinger for fagarbeidere, vil en kunne spare lønnsutgifter.
- Ved barnehageadministrasjonen er det ansatt en pedagogisk konsulent i 50 % stilling. Ved å inndra denne stillingen, vil en kunne spare lønnsutgifter. På grunn av barnehagereformen som skal gjennomføres innen 2005 foreslås den inndratt i 2006.
- Inntekter til åpen barnehage økes med 255 000,-.

Andre handlingsmål

- Gjennomføre behovsundersøkelse i Oltedal, Dirdal og Ålgård.
- Vurdere tomtealternativ i forbindelse med eventuell ny utbygging.
- Vurdere muligheter for oppstart av naturgrupper i eksisterende barnehager.
- Utarbeide konkret plan for framskaffing av nye barnehageplasser.
- Ferdigstille utbygging av kjøkken i Solås barnehage.
- Legge til rette for at barnehagene selv kan foreta løpende opptak gjennom året.
- Friskvern (tiltak for å forebygge og redusere sykefravær) innføres i flere barnehager.
- Arbeid med strategiplan revideres og videreutvikles som et ledd i kvalitetsutviklingen.
- Det tverrfaglige samarbeidet videreutvikles.

Tjenesteområde Areal-, naturressurs- og miljøforvaltning

Målsetting

Alle saker behandles etter overordnede mål, gjeldende lover og forskrifter og så langt som mulig den enkeltes ønsker og behov. Avgjørelser fattes med nøktern bruk av ressurser, kort saksbehandlingstid og stor rettssikkerhet for den enkelte.

Status

- Tjenesteområdet omfatter til sammen 12 årsverk.
- Tjenestene omfatter kommuneplanarbeid inkludert alle typer arealplanlegging, byggesaksforvaltning, kart og oppmåling, jordbruks- og skogbruksforvaltning, miljøvern inkludert vilt- og fiskeforvaltning.
- Brukerundersøkelse ved Kart- og oppmålingsseksjonen viser at brukerne er godt fornøyd med tjenesten.

Handlingsmål

Foreslåtte tiltak

- Byggesaksforvaltningen selvfinansieres. Inntektene er oppjustert dels som følge av erfarte inntekter de siste årene, og dels ved en oppjustering av gebyrene med 4%. Det opprettes et selvkostfond slik at variasjoner i inntekter og aktivitet kan tilpasses over flere år.
- Den inntektsbringende delen av oppmålingstjenestene selvfinansieres. Gebyrene holdes på samme nivå. Bemanning og aktivitet tilpasser etterspørselen av tjenestene. Det opprettes et selvkostfond slik at variasjoner i inntekter og aktivitet kan tilpasses over flere år.
- Landbruksvikartjenesten avvikles.

Andre handlingsmål

- Ferdigstille forslag til landbruksplan.
- Revidere kommuneplanens arealdel og kommunens miljøplan.
-

Kommentarer til foreslåtte investeringer

- **Romløsningen ved Bærland skole** er ikke tilpasset behovet for varierte undervisningsformer slik læreplanen og de kommunale målene over legger opp til. Viser her til sak 77/04 i kommunestyret og til elevinspektøren som er nevnt under status. Rådmannen har ikke funnet rom for dette tiltaket slik sak 77/04 legger opp til. Tiltak 2 og delvis tiltak 1 til en kostnad på kr 1 844 000 er forskjøvet til 2006 på investeringsbudsjettet. Tiltak 3 og 4 er det ikke funnet rom for innenfor denne planperioden. Tiltak 3 er kalkulert til kr 1,9 mill.
- **Skisse/forprosjekt Solås skole.** I budsjettplanen 2004-2007 var det satt av kr 500 000 i 2006. Elevtilveksten så langt har ikke vært så høy som tidligere beregnet. I forslaget til budsjett er samme beløp satt opp i 2008.
- **Ny barnehage:** For å øke dekningsgraden på Ålgård bygges en ny 4- avdelings barnehage ved Øygardsvannet. Utbyggingen er i tråd med lov om barnehager som pålegger kommunen å tilby barnehageplass til alle som har behov. Utbyggingen finansieres av statlige skjønnsmidler.
- **Gjesdal idrettspark:** Videreføring av investeringer i Gjesdal idrettspark i planperioden der første prioritet er bygging av kunstgressbane. Fra og med 2008 er det ikke funnet rom for kommunale tilskudd og investeringer i idrettsanlegg.
- **Avlastningbolig:** Forskyves til 2008.
- **IKT utstyr** videreføres med 300 000 kr pr. år.
- **Nytt sak/arkiv-system** foreslås innført i forbindelse med kommunevalget i 2007.
- **Personalbase Fiskebekk** videreføres fra forrige planperiode.
- **Sentrumsplan.** Kommunal andel for gjennomføring av planen, knyttet til kommunens forpliktelser som arealbesitter. Det er også lagt inn midler for VA til gjennomføring av planen.
- **Gjesdal næringspark.** Nødvendige midler for ferdigstilling av felt 1 innen 2007 ihht. K- vedtak. Salg av tomter i 2007 og 2008.

Bygg:

- **Brannstasjon Oltedal.** Utskifting til ny, større brannbil fordrer større brannstasjon. Leid lokale innredes ved mellom annet dugnad fra brannmannskapene i Oltedal.
- **Arealkjøp tomt Kuhagen.** Betaling i henhold til kjøpekontrakt for tomt til mellom annet barnehage.
- **Bærland skole, omlegging ute samt grusbane.** Omlegging Barlivegen, opparbeidelse av parkeringsplasser, uteområde med lekeapparater / skateboard- bane, sykkelparkering samt drenering og oppgrusing fotballbane.
- **Arealutnyttelse adm lokaler.** Vurdere mer effektiv utnyttelse av kommunens administrasjonslokaler i Rettedalen.
- **Brannalarmanlegg Rettedalen 7 og 11.** Byggene har ikke tilfredsstillende brannalarmanlegg. Brannsjefen anbefaler på det sterkeste at det installeres et adresserbart brannalarmanlegg tilkoblet brannvesenet.
- **Parkering mellom Rettedalen 7 og 11.** Parkeringsforholdene mellom Rettedalen 7 og 11 er dårlige. Parkeringsplassene må endres noe slik at området blir bedre utnyttet og slik at skolebarna får en tryggere vei fra bussholdeplass til skolegård.
- **Dirdal skole, ventilasjon og oppgradering skolekjøkken/SFO.** Skolekjøkken og SFO har ingen eller dårlig ventilasjon. Det bør derfor monteres ventilasjonsanlegg og samtidig utføre skifte av gulvbelegg og andre mindre bygningsmessige arbeider.
- **Dirdal skole, forprosjekt utbedring/enøktiltak** Vurdering av ulike tiltak for å redusere strømforbruket i bygningene.
- **Dirdal skole, ny kjøkkeninnredning skolekjøkken.** Eksisterende innredning i skolekjøkkenet er gammelt, slitt og i dårlig forfatning.
- **Oltedal skole, heis i hovedbygget for funksjonshemmede.** Tilrettelegging for funksjonshemmet elev slik at denne får en enkel tilgang til de forskjellige etasjer i bygget fra høsten 2005.
- **Oltedal skole, oppgradering tekn. og bygningsmessig.** Pålegg fra kommunelegen medfører oppgradering av tekniske anlegg med hensyn til luftmengder og temperatur

innen 31.12.07. Solskjerming sørvendte fasader. Tiltak for reduksjon av varmeoverskuddet fra svømmehallen, noe som i dag skaper problemer i etasjen over. Utskifting av automatikk til ventilasjonsanleggene og svømmehall. Utbedring av skader på fasader og tak.

- **Ålgård skole, ny kjøkkeninnredning skolekjøkken.** Eksisterende innredning i skolekjøkkenet er gammelt, slitt og i dårlig forfatning.
- **Adgangskontroll, sikring av bygg.** Flere av skolebyggene blitt utsatt for gjentatte innbrudd og hærverk. Da egenandel for skader på bygning er 50 000,- blir de fleste skader i dag belastet et allerede stramt vedlikeholdsbudsjett. Videoovervåking og adgangskontrollsystem vil fungere preventivt og kan brukes som bevismateriell.
- **Rettedalen 1, utskifting glasstak.** I glasstak over trapp og resepsjon er det 15 store glassruter som er punktert og sprukket, i flere av dem ligger det vann. Da så stor andel av glasstaket nå er sprukket anbefales det at hele systemet skiftes ut med nye profiler og glass.
- **Rettedalen 1, rehabilitering bygg og ventilasjon.** Bygget har nå fungert i snart 20 år og trenger innvendig oppgradering. Ventilasjonsanlegget gir for lav luftutsifting og det er på sommeren til tider altfor høy temperatur innvendig, spesielt i 2. etg mot sør og vest. Kjøleanlegg tilkoblet ventilasjon kan bedre arbeidsforholdene.
- **Rettedalen 11, rehabilitering bygg og tekniske anlegg.** Bygget trenger en betydelig oppgradering av ventilasjonsanlegg, elektriske anlegg og datanettverk. Herredstyresalen mangler ventilasjon og temperaturstyring. Sosialkontoret, leger, tannlege og helsestasjon har altfor dårlig luftutsifting, noe som gir dårlige arbeidsforhold, spesielt om sommeren.
- **Solås skole, enøktiltak.** Rogaland Enøk har foretatt en enøkanalyse av Solås skole og kommet med forslag om flere enøktiltak som vil gi årlige energibesparelser på kr 56 500,-
- **Gjesdal ungdomsskole, enøktiltak.** Rogaland Enøk har foretatt en enøkanalyse av Gjesdal ungdomsskole og kommet med forslag om flere enøktiltak som vil gi årlige energibesparelser på kr 68 500,-
- **GUS trinn 4 uteområder + omsorgsboliger.** Ferdigstilling av uteområdene ved GUS og omkringliggende offentlige arealer.

Veier / kirkegårder:

- **TS-plan:** Vedtatt trafikksikkerhetsplan videreføres
- **Nordåsveien:** Omlegging av veien gjennom gardstun og utbedring av partier med dårlige grøftekanter.

Selvfinansierende tjenester (VAR- sektoren)

Vann:

- **Utskifting av bil vannverk.** Utskifting av over 10 år gammel bil.
- **Vann lager.** Ny vannkilde på lager, kapasitet og kvalitet. Dagens kilde er ikke godkjent.
- **Redskapsbærer.** Andel redskapsbærer for anlegg og drift / vedlikehold av VA-anleggene

De resterende tiltakene er beskrevet i "Tiltaksplan for vann- og avløpsnett i Gjesdal kommune". Planen vil bli lagt fram for politisk behandling i løpet av året.

Avløp:

- **Redskapsbærer.** Andel redskapsbærer for anlegg og drift / vedlikehold av VA-anleggene.
- **Avløp lager (tomt Grovika).** Kjøp av tomt som i dag leies. Avtale er inngått.

De resterende tiltakene er beskrevet i "Tiltaksplan for vann- og avløpsnett i Gjesdal kommune". Planen vil bli lagt fram for politisk behandling i løpet av året.

Renovasjon:

- **Utskifting renovasjonsbil.** Eksisterende bil er moden for utskifting grunnet økte driftskostnader og økte kostnader til serviceavtale.
- **Garasje for biler på lageret.** For bedre bevaring av materiell.

Oversikt over sentrale KOSTRA-nøkkeltall

<u>KOSTRA nøkkeltall</u>	Gjesdal	Gjesdal	Ref.gr	Gjesdal	Ref.gr
	2001	2002	2002	2003	2003
<u>Produktivitet</u>					
Driftsutgifter politikere pr innb	369	330	317	361	362
Driftsutgifter adm pr innb	2.119	2.276	2.105	2.313	1.925
Driftsutgifter adm lokaler pr innb	212	262	131	293	215
Driftsutgifter fellestjenester pr innb	76	50	368	20	235
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, pr elev	48.907	49.755	55.097	56.251	59.097
Elever pr undervisningsrelatert årsverk	12,7	13,2	12,4	13,0	12,8
Dr.utg til øk.sosialhjelp pr mottaker	28.148	33.995	33.373	26.300	35.631
Kommunehelsetjenesten – lønnsutgifter pr innbygger	516	495	619	515	633
Årsgebyr vann	1.184	1.346	1.347	1.427	1.259
Årsgebyr avløp	953	1.045	1.999	1.045	1.530
Årsgebyr avfall	2.115	2.040	1.928	2.040	1.813
Korr.br.drift.utg pr km kommunal vei/gate	56.112	64.625	56.691	62.438	59.170
Bibliotek, utlån pr innb.	5,0	5,7	6,5	5,5	6,5
Antall biblioteksutlån per årsverk	22.561	25.670	18.730	25.585	20.075
Korr.brutto dr.utg pr bruker av kom. pleie- og omsorgtjen.	235.000	260.319	210.703	183.950	209.210
Brukerbetaling praktisk bistand i % av korr. br.dr.utg	1,5	1,3	1,4	1,1	1,7
Korr.brutto dr.utg barnehage pr kommunal bruker	70.873	74.842	78.522	79.111	82.251
Byggesøknader pr 10 000 innb.	112	109	188	128	218
Andel disp i LNF - områder (%)	29	35	56	30	

<u>Prioritering</u>					
Netto dr.utg. til grunnsk.undervisning, pr innbygger 6-15 år	38.247	38.312	42.300	43.907	45.166
Netto dr.utg. grunnsk.opplæring i % av samlede netto dr.utg.	42,1	40,9	33,2	43,3	34,0
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger, i kroner	962	1.023	1.227	929	1.126
Barnevern netto dr.utg pr innb 0-17 år	1.811	1.773	3.287	1.746	3.694
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innb. 20-66 år	1.683	1.774	2.092	1.599	1.920
Finansiell dekningsgrad - vann (%)	93,7	95,2	86,3	104,3	96,9
Finansiell dekningsgrad – avløp (%)	117,0	113,9	65,7	100,2	96,3
Finansiell dekningsgrad – renovasjon (%)	94,2	97,7	84,7	103,6	92,5
Andel dr.utg til kultur i % av komm tot dr.utg	4,1	4,6	4,3	4,4	4,3
Andel dr.utg bibliotek i % av driftsutgiftene til kultur	19,7	21,7	20,1	17,0	18,6
Andel midler til idrett i % av driftsutgiftene til kultur	25,6	24,0	30,7	22,7	31,4
Andel midler til barn og unge i % av dr.utg kultur	21,3	18,5	12,5	17,5	11,8
Netto dr.utg.pleie- og omsorg pr innb.80 år og over	166.502	205.945	249.602	198.023	252.748
Netto dr.utg.pleie- og omsorg pr innb. 67 år og over	64.587	78.107	78.091	76.476	80.656
Netto dr.utg. til barnehage i % av komm. netto dr. utg	4,2	4,3	3,7	3,4	3,2
Netto dr.utg. pr innb 1-5 år	10.908	11.864	11.570	10.325	10.952
Gebyr planer	4.540	6.450	10.933	14.000	9.933
Gebyr kart og deling	5.060	7.200	10.427	10.224	10.793
Gebyr enebolig	2.390	3.050	3.749	5.155	4.218

Referansegruppen består av kommunene Time, Klepp, Strand og Eigersund

<u>KOSTRA nøkkeltall</u>	Gjesdal	Gjesdal	Ref.gr	Gjesdal	Ref.gr
	2001	2002	2002	2003	2003
<u>Dekningsgrader</u>					
Andel elever i gr.skolen som får spesialundervisning, prosent	4,2	5,3	4,1	5,7	4,5
Andel innbyggere 6-9 år i SFO, prosent	32,4	36,7	36,8	36,1	36,6
Legeårsverk pr 10 000 innb.	6,4	6,4	8,1	7,0	7,6
Fysio årsverk pr 10 000 innb.	5,6	5,7	5,7	5,0	5,9
Helsesøster årsverk pr 10 000 innb. 0-6 år	41,1	42,8	34,8	48,3	36,3
Andel barn 0-17 år med barneverntiltak	3,4	3,5	3,4	3,4	3,3
Andel innb 20-66 år som har mottatt øk.hjelp	3,8	3,5	3,9	3,9	4,0
Andel av befolkningen som er tilknyttet komm vannfors.		86,5	87,2	86,9	85,8
Dekning i kulturskolen i % av gr.skole elever	16,3	16,8	18,1	17,1	
Andel mottakere av hj.tjenester under 67 år	21,8	21,3	34,9	48,5	37,1
Andel mottakere av hj.tjenester over 80 år	58,0	56,2	40,4	38,1	39,8
Oppholdsbetaling i b.hagen % av total finansiering	29,2	24,8	23,7	23,3	23,0
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	42,9	50,9	52,6	55,6	55,5
Andel barn 3-5 år med barnehageplass	61,2	69,4	69,8	76,1	71,1

	Gjesdal	Gjesdal	Ref.gr	Gjesdal	Ref.gr
	2001	2002	2002	2003	2003
<u>Finansielle indikatorer</u>					
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,4	4,3	-3,0	2,4	-2,8
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,8	3,9	-0,7	2,7	0,0
Overskudd før lån og avsetninger i % av brutto driftsinntekter	-17,3	-9,1	-14,2	-7,6	-9,0
Rente- og avdragsutgifter netto, i % av brutto driftsinntekter	4,5	4,6	2,3	4,5	2,0
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	52,9	136,1	147,3	165,9	155,3
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	-8,9	-4	5,8	13,0	4,5
Akkumulert regnskapsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,0	0,5	-1,1	0,1	-1,4
Skatt på inntekt og formue i % av brutto driftsinntekter	41,0	40,6	42,7	43,8	44,0
Statlig rammeoverføring i % av brutto driftsinntekter	25,2	25,5	22,3	20,7	21,2
Andre statlige tilskudd til driftsformål i % av brutto driftsinntekter	4	4,4	6,8	5,9	7,6
Eiendomsskatt i % av brutto driftsinntekter	1,5	1,3	0,5	1,3	0,6
Salgs- og leieinntekter i % av brutto driftsinntekter	14,8	14,5	13,3	15,4	13,8
Andre driftsinntekter i % av brutto driftsinntekter	13,6	13,6	14,3	13,0	12,7
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	26 843	28 189	30 851	30 169	31 946
Netto driftsutgifter i kroner pr innbygger	22 035	22 976	25 345	24 468	26 596
Brutto driftsinntekter i kroner pr innbygger	31 379	33 908	33 883	35 695	35 463
Netto driftsresultat i kroner pr innbygger	565	1 316	-246	953	14
Frie inntekter i kroner pr innbygger	20 745	22 435	22 028	23 001	23 134
Netto lånegjeld i kroner pr innbygger	11 736	40 122	33 682	53 939	40 410

Referansegruppen består av kommunene Time, Klepp, Strand og Eigersund.

Økonomisk oversikt (bevilgnings skjema)

	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Fellesinntekter						
Skatt på inntekt og formue*	-144.431	-144.900	-159.500	-161.000	-169.000	-171.000
Ordinært rammetilskudd*	-68.278	-70.750	-56.020	-59.068	-51.170	-50.077
Skatt på eiendom	-4.210	-4.300	-7.750	-11.550	-11.550	-11.550
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	
Momskompensasjon investeringer	0	0	-4.700	-2.200	-3.100	-2.200
Momskompensasjon 2003	-2.985	-3.641	-4.175			
Momskompensasjon tilbakeføring tap			-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Rentekompensasjon	-6.273	-5.300	-5.700	-5.700	-5.700	-5.700
Flytningetilskudd	-8.034	-5.433	-4.480	-4.100	-3.367	-3.070
Ressurskrevende brukere		-2.500	-1.700	-1.700	-1.700	-1.700
Konsesjonskraft	-4.327	-1.950	-2.240	-2.240	-2.240	-2.240
Sum fellesinntekter	-238.538	-238.774	-247.265	-248.558	-248.827	-248.537
Fellesutgifter						
Lønnsreserve	764	8.567	6.600	6.600	6.600	6.600
Reduserte stillinger			-455	-655	-815	-1.240
Premieavvik	2.327		1.250			
Flyktninger	6.298	4.517	4.480	4.107	3.367	3.070
Rentetilskudd	125	350	670	670	670	670
Kirkelig fellelsråd	362	3.540	3.511	3.471	3.471	3.471
Sum fellesutgifter	9.876	16.974	16.056	14.193	13.293	12.571
Finansposter						
Renteutgifter	9.393	12.750	9.878	10.288	10.688	10.888
Avdrag på lån	8.102	10.550	11.268	12.380	13.040	13.681
Renteinntekter	-3.420	-2.800	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400
Utbytte	-1.026	-1.600	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Motpost avskrivninger	-827		-3.558	-3.673	-3.880	-3.971
Netto finansutgifter	12.222	18.900	14.188	15.595	16.448	17.198
Overført til investeringsbudsjettet	140	0	1.412	4.824	4.228	4.572
Avsetninger						
Sum finansieringstransaksjoner	140	0	1.412	4.824	4.228	4.572
Til fordeling tjenesteområdene	-216.300	-202.900	-215.609	-213.946	-214.858	-214.196
Internt servicesenter	12.997	16.357	16.135	16.065	16.315	16.065
Opplæring	81.248	80.163	84.083	83.793	83.793	83.793
Ressursenter	26.658	26.409	26.845	26.652	26.652	26.652
Teknisk	32.635	17.817	26.477	26.620	26.620	26.620
Kultur	9.023	9.383	8.629	8.579	8.991	8.579
Omsorg	44.456	44.098	45.746	45.746	45.396	45.396
Barnehage	5.418	5.003	4.254	3.154	3.754	3.754
Areal, naturressurs og miljøforvaltning	3.865	3.670	3.440	3.337	3.337	3.337
Sum fordelt	216.300	202.900	215.609	213.946	214.858	214.196

Endringsforslag

Forslag til investeringer

Investering	2005	2006	2007	2008
Nytt sak/arkiv-system			1100	
<i>IKT utstyr</i>	300	300	300	300
Rettedalen 1, rehabilitering bygg og ventilasjon				1.000
Rettedalen 1, utskifting glasstak	100			
<i>Bærland skole ventilasjon + brannvarsling</i>	650	1194		
Bærland skole, omlegging ute samt grusbane				3.100
<i>Oltedal skole, elevheis</i>	372			
Oltedal skole, Diverse arbeid iflg. pålegg			5.000	
<i>Ålgård skole, ny kjøkkeninnredning skolekjøkken</i>			120	
<i>Dirdal skole- forprosjekt utbedring/enøktiltak gymsal</i>			50	
Dirdal skole, ventilasjon SFO, landskap og sløyd				300
Dirdal skole, skolekjøkken				100
GUS, enøktiltak anbefalt av Rogaland Enøk*	210			
<i>GUS trinn 4 uteområde+omsorgsboliger</i>	2250	650		
Solås skole, enøk-tiltak etter anbefaling fra Rogaland enøk*	438			
<i>Solås skole skisse/forprosjekt</i>				500
Rettedalen 11-7, Trafikksikring/parkering				350
Rettedalen 11, rehabilitering bygg og tekniske installasjoner				3.000
<i>Avlastningsbolig</i>				2500
<i>Brannalarmanlegg Rettedalen 7 og 11</i>			340	
<i>Adgangskontroll sikring av bygg</i>			300	
Brannstasjon Oltedal	500			
<i>TS-plan</i>	250	250	250	250
<i>Skurve industriområde</i>	3720	8680	6200	
<i>Skurve industriområde - salg</i>			-4000	-9000
<i>Sentrumsplan</i>	2000		3000	1000
<i>Nordåsveien, omlegging gårdstun + grøftekanter</i>				900
<i>Gjesdal idrettspark</i>	4000	2500	2500	
<i>Personalbase Fiskebekk</i>	1050			
<i>Ny barnehage, skoletomta</i>	12.700			
Arealkjøp tomt Kuhagen	1.050			
Summer	29.590	13.574	15.160	4.300

Investering vann, avløp og renovasjon	2005	2006	2007	2008
Utskifting bil vannverk			325	
Vann lager	150			
Redskapsbærer del vann	500			
Redskapsbærer del avløp	500			
Avløp lager (tomt Grovika)	150			
Utskifting renovasjonsbiler	1.300		1.300	
Garasje	300			
Tiltaksplan vann	1500	2100	1900	2300
Tiltaksplan avløp	1500	2400	1000	1300
Totalt	5.900	4.500	4.525	3.600

Forklaring til tabellene:

Skråstilt skrift er tiltak videreført fra gjeldende økonomiplan.

Normal skrift er nye tiltak.

Der hvor skriften er skråstilt og tallene normale, er det et videreført tiltak med justerte tall.

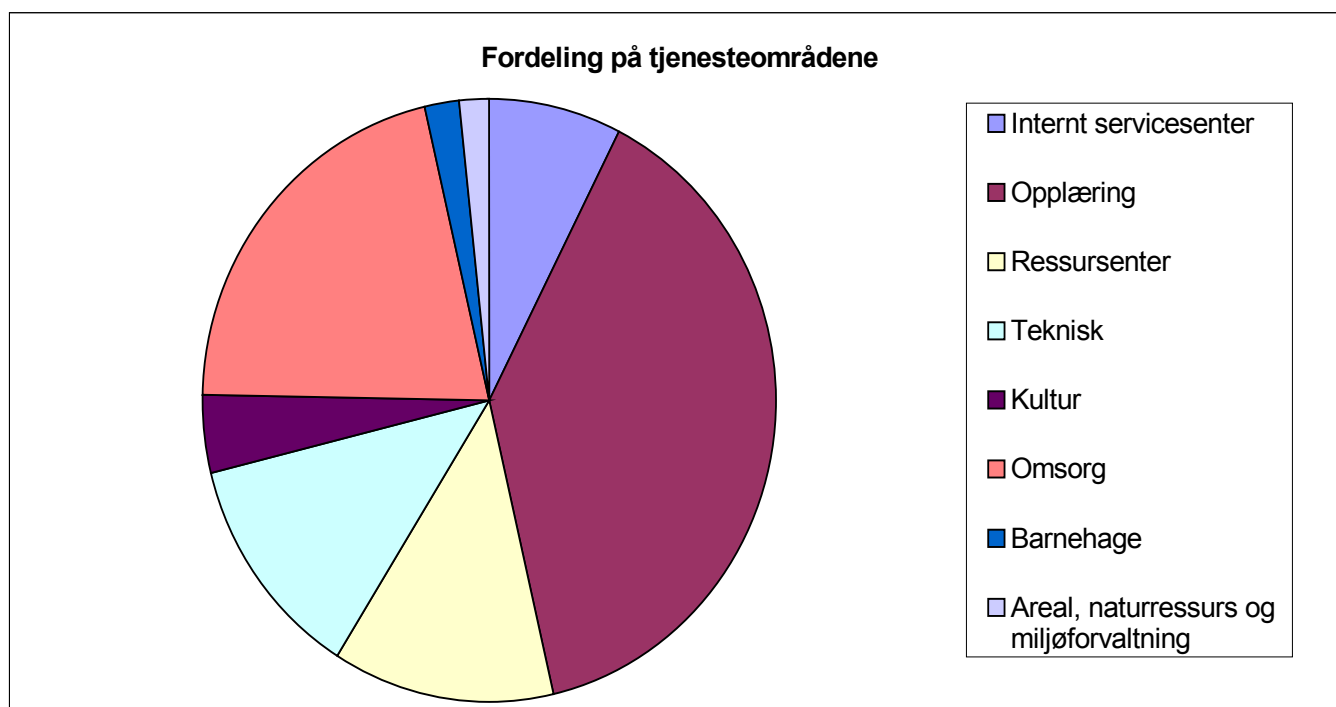
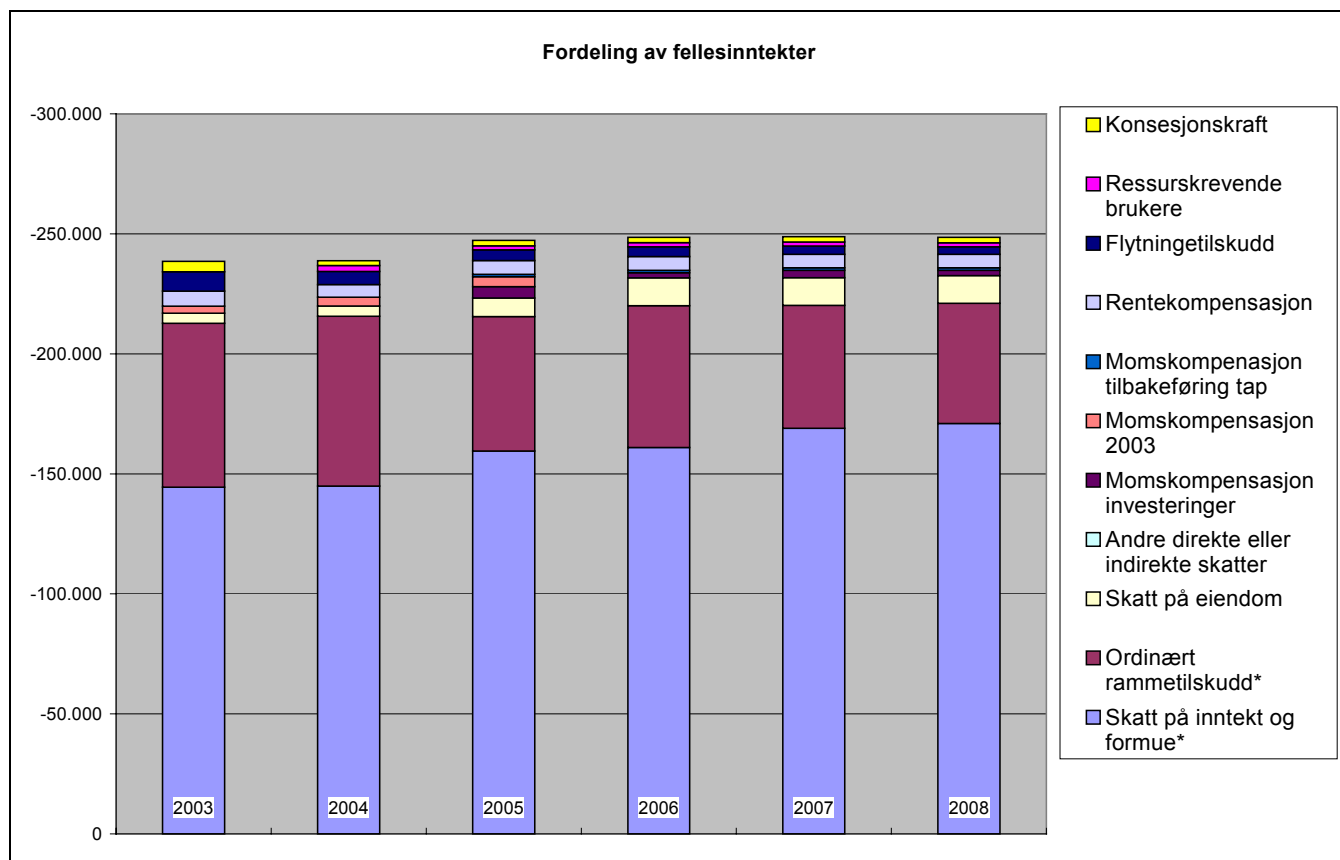
* = Investering finansiert ved reduserte driftsutgifter eller økte inntekter.

Driftstiltak og driftskonsekvenser av investeringer

Tiltaksnavn	2005	2006	2007	2008
<i>Elev/klasseøkning</i>	-300	-300	-300	-300
<i>Kulturdagene</i>	-50		-50	
<i>Driftstilskudd Gjesdahlallen</i>	100	100	100	100
<i>Psykatriplanen</i>	0	0	0	0
Eiendomsskatt økt takstgrunnlag	-1200	-1200	-1200	-1200
Eiendomsskatt økt sats	-2750	-2750	-2750	-2750
Eiendomsskatt - hele kommunen		-500	-500	-500
Ny taksering - kostnader	500			
Ny taksering - økte inntekter		-2800	-2800	-2800
Økt betaling SFO	-210	-500	-500	-500
Fjerning av inntektsregulerte betalingssatser	-400	-600		
Festeavgift/Legatgraver		-150	-150	-150
Egenbetaling omsorg	-150	-150	-150	-150
Foreldrebetaling kulturskole	-400	-500	-500	-500
Selvkost byggesak	-75	-75	-75	-75
Selvkost oppmåling	-200	-200	-200	-200
Åpen barnehage	-255	-255	-255	-255
Legesenter Oltedal	-150	-150	-150	-150
Miljøservice		-693	-693	-693
Landbruksvikar	-90	-193	-193	-193
Vedlikehold private veger	-103	-103	-103	-103
Kantine Storhuset	-50	-70	-70	-70
Nedlegging kafe ÅBOAS	-378	-378	-378	-378
Gatelys	-50	-50	-50	-50
Omgjøring stillinger barnehager	-30	-80	-80	-80
Felles opplæringsmidler	-130	-130	-130	-130
Reduksjon fellesrådet	-100	-140	-140	-140
Reduksjon stillinger/naturlig avgang	-920	-820	-1.680	-2.105
Reduksjon tilskudd til idrett/lag og organisasjoner	-500	-500	-500	-500
Valg	140		250	
Forlikråd		150	150	150
Overformynder		-60	-60	-60
Planmidler ny Kirke				460
Tilskudd Jærmuseet			462	
ENØK Solås og GUS	-76	-153	-153	-153
Gjennomgang adm lokaler.	50			
Økt timetall	381	381	381	381
Tilskudd til livsopphold/arbeidsplasser		500	500	500
Summer	-7.396	-12.369	-11.967	-12.594

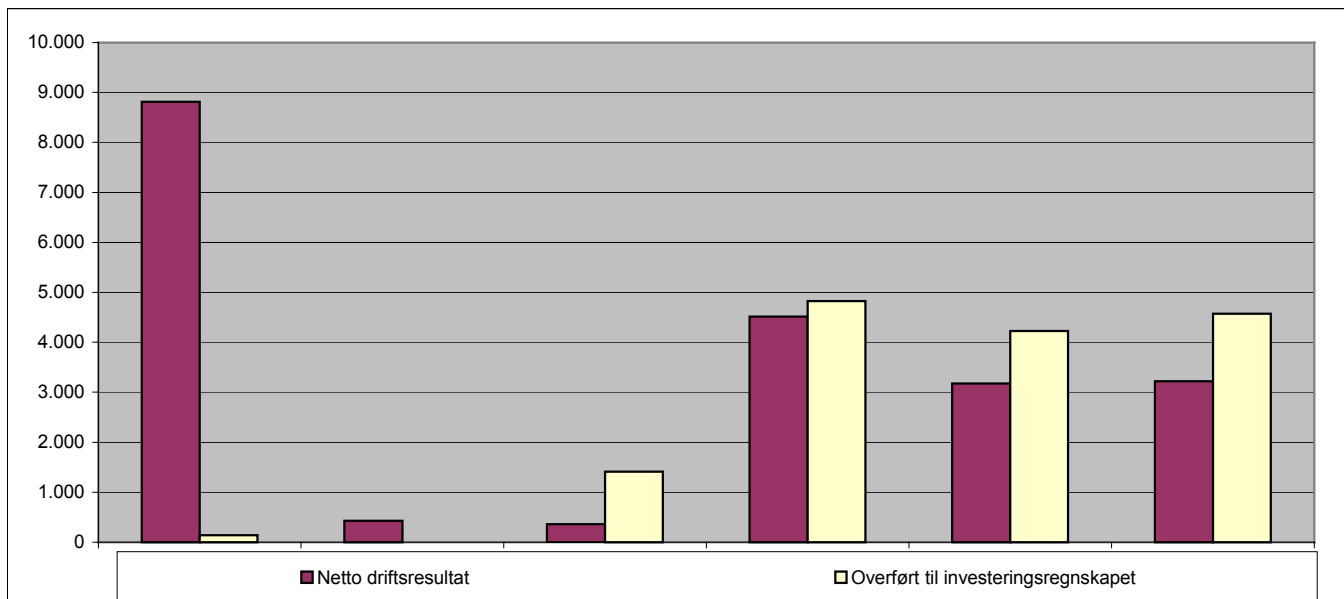
Økonomisk analyse

Drift

Utgiftene

Driftsutgifter	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lønnsutgifter	170.124	162.787	170.419	170.419	170.419	170.419
Sosiale utgifter	47.289	45.770	47.328	46.078	46.078	46.078
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	52.527	40.713	41.314	40.687	40.687	40.687
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	26.632	24.493	25.736	25.696	25.696	25.696
Overføringer	16.640	21.421	26.250	29.224	29.376	28.289
Avskrivninger	16.027	0	3.558	3.673	3.880	3.971
Fordelte utgifter	-6.969	-5.005	-5.624	-5.624	-5.624	-5.624
Sum driftsutgifter	322.269	290.179	308.981	310.153	310.512	309.516

Driftsresultat og handlingsrom**Balanse****Lånegjeld**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lånopptak	96.507	27.289	34.395	13.567	15.774	8.100
Avdrag	8.102	10.550	11.268	12.380	13.040	13.681
Lånegjeld	269.678	286.417	309.544	310.731	313.465	307.884
Utlån	45.937	47.404	47.721	48.038	48.355	48.672
Netto lånegjeld	223.741	239.013	261.823	262.693	265.110	259.212

Ikke prioriterte tiltak

Tiltaksnavn	Drift 2005	Drift 2006	Drift 2007	Drift 2008
Lyse fiber i kommunale bygg		20	20	20
IP-telefoni	-30	-70	-70	-70
Webmaster 100% IKT	244	244	244	244
Logopedi voksne	80	80	80	80
Økt voksentetthet pkt 2 SOS	900	1.800	2.600	3.400
Sterkt ressurskrevende elever	880	980	980	980
IKT utstyr og andre driftsutgifter skole	250	500	750	1.000
Tilbud til elever før og etter skoletid	110	110	110	110
Fosterhjem	500			
Sosialkonsulent	300	300	300	300
Opphold i institusjon	70	70	70	70
Driftstilskudd Funkishuset	37	37	37	37
Livsopphold	500	500	500	500
Institusjonsplass psykiatri	500	1.000	1.000	1.000
Økt vaktmesterbemanning 100% GUS	310	310	310	310
Økt vaktmesterbemanning 50% Åboas	160	160	160	160
Personalbase Fiskebekk, økt driftsutgifter 62m2, kr 500m2	19	38	38	38
Veivedlikehold-brøyting nye felter	150	150	150	150
Gartner, drifting økte arealer idrettspark		250	250	250
Styrket bibliotekstilbud barn og unge	70	70	70	70
Styrking av frivillighetsentralen	140	140	140	140
Salg av seng-ikke gjennomført	250	250	250	250
IKT som for 2004	100	100	100	100
Opplæring som for 2004	125	125	125	125
Brukerstyrt pers.ass. Som for 2004	360	360	360	360
AJV landbruk	35	35	35	35
AJV vann	35	35	35	35
Totalt	6.095	7.594	8.644	9.659

Tiltaksnavn	Inv. 2005	Inv. 2006	Inv. 2007	Inv. 2008
Lyse fiber i kommunale bygg	70			
Oppgradering av Notes	80			
Renovering av nettverk sosialkontoret	120			
Active Directory	50			
IP-telefoni	500			
Strøm til sender på Nødlandsåsen	120			
Nytt Mellomarkiv	50			
Ikt utstyr og andre driftsutgifter skole	200	200	200	200
Datautstyr GUS	450			
Tilleggsbehov inventar og utstyr GUS	210	555		
Lokaler helsestasjon	50	2.000		
Avlastningsbolig	1.500	1.000		
Bærland skole, utviding 2 klasserom ++				3.350
Bærland barnehage div utbedr.	50			
Solås barnehage redskapsbod	30			
Solås B&R, nøkkelsystem og utebod	50			
Opprustning av Baldersgate			350	
Grøntanlegg og lekeplasser	100	100	100	100
Gressklippere/oppsamlere	130		130	
Oppgradering Perla		500	-200	
Fornyning/utskiftning av gatelys	50	50	50	200
Strøpparat		260		
Brøyteutstyr			200	
Ferister-utbedring		75	75	75
Riving garasje veveripl./sikring foss	250			
Utbedring av Hellandsveien				350
Nytt rekkverk Skokk				340
Trapp Vestliveien	177			
Totalt	4.237	4.740	905	4.615

Ikke iverksatte innsparinger

Tiltak	2005	2006	2007	2008
Redusert antall politiske møter	-100	-100	-100	-100
Redusert bedriftshelsetjeneste		-100	-100	-100
Interpostbud	-120	-120	-120	-120
Redusert støtte til private familiebarnehager	-100	-200	-200	-200
Reduksjon opplæring	-400	-1000	-1000	-1000
Red svømmeundervisning	-75	-150	-150	-150
Avvikle leirskole	-150	-400	-400	-400
Økt betaling SFO til 30%	-200	-500	-500	-500
Samarbeidstiltak/forebygging	-100	-100	-100	-100
Kompensasjon praksisutgifter	-100	-100	-100	-100
Avvikle aktivitetstilbud funksjonshemma	-200	-424	-424	-424
Omgjør fysioterapeut til privat. Avvikle ergoterapeut	-160	-190	-190	-190
Redusere avlastning	-250	-500	-500	-500
5 vakante senger Solås bo- og rehabiliteringssenter	-325	-650	-650	-650
Salg av sykehjemsplass	-250	-500	-500	-500
Red omsorgslønn	-150	-300	-300	-300
Redusert strøing	-100	-100	-100	-100
Redusert åpningstid Bibliotek	?	?	?	?
Redusere tilskudd kultur	-500	-500	-500	-500
Eiendomsskatt 100% takstgrunnlag og 7 promille		-4000	-4000	-4000
Totalt	-3280	-9934	-9934	-9934

Forslag til vedtak

1. Forslag til budsjett 2005 og økonomiplan 2006-2008 godkjennes.
2. Budsjettet godkjennes ut fra rammebevilgningene til hvert av tjenesteområdene og prosjektene slik de fremgår av hovedoppstillingen side 31 og forslag til investeringer side 32.
3. Driftsutvalget får fullmakt til å omdisponere mellom tjenesteområdene, hovedansvar 2-7 og 9.
4. Plan- og økonomiutvalget får fullmakt til å omdisponere fellespostene innen hovedansvar 8, samt mellom investeringsprosjektene.
5. Rådmannen får fullmakt til å fordele anslagspostene for flyktninger og lønnsreserve, poster for fastsettelse av selvkost, samt finanspostene innenfor gjeldende regelverk.
6. Det tas opp lån tilsvarende vedtak i talldelen av budsjettet. Lånet avdras over 30 år.
7. Takstgrunnlaget for eiendomsskatt oppjusteres med 50% fra 2005.
8. Det foretas ny taksering av eiendommene i løpet av 2005. Takstene settes til 80% av markedstakst.
9. Satsene for eiendomsskatt oppjusteres til 6 promille fra 2005.
10. Ved utskrivning av skatt på inntekt og formue brukes de maksimale satsene som Stortinget vedtar.
11. Gebyrsatsene for renovasjon holdes uendret.
12. Gebyrsatsene for vann holdes uendret.
13. Gebyrsatsene for avløp holdes uendret.
14. Gebyrsatsene for feiing holdes uendret.
15. Satsene for byggesaker økes med 4%.
16. I omsorgstjenestene gjøres følgende endringer i betalingsstøttsene:
 - Middagsprisene økes med 10% per. stk.
 - Full pensjon brukere i omsorgsboliger økes fra 1910 til 2500 per. måned.
 - Vask av tøy for hjemmeboende økes med 10%.
 - Egenbetaling dagsenter økes fra 50 til 60 kr. per. dag.
 - Praktisk bistand, egenbetaling økes med 10%.
17. Satsene i skolefritidsordningen økes med 15% fra 01.08.05.
18. Satsene i kulturskolen økes med 100 % fra 01.03.05.
19. Inntektsgraderingen i barnehage fjernes, satsen økes til maksimal sats kr. 2750. Lav sats på kr 1500 beholdes for de med inntekt under 4G.
20. Kommunestyret vedtar å disponere ubrukte og avsatte statlige midler til psykiatri i tråd med budsjettforslag, kommentarer i økonomiplan og vedtatt plan for psykisk helse 2003 – 2006.

Vedlegg - obligatoriske oppstillinger**Hovedoversikt drift**

	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	12.117	11.863	13.463	14.203	13.603	13.603
Andre salgs- og leieinntekter	38.683	34.547	35.896	38.220	38.562	38.761
Overføringer med krav til motytelse	41.959	26.688	36.370	32.705	33.605	32.705
Rammetilskudd	68.278	70.750	56.020	59.068	51.170	50.077
Andre statlige overføringer	19.377	15.503	15.495	15.115	14.382	14.085
Andre overføringer	1.031	767	765	765	765	765
Skatt på inntekt og formue	144.431	144.900	159.500	161.000	169.000	171.000
Eiendomsskatt	4.232	4.300	8.250	11.550	11.550	11.550
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	330.109	309.318	325.759	332.626	332.637	332.546
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	170.124	162.787	170.419	170.419	170.419	170.419
Sosiale utgifter	47.289	45.770	47.328	46.078	46.078	46.078
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	52.527	40.713	41.314	40.687	40.687	40.687
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	26.632	24.493	25.736	25.696	25.696	25.696
Overføringer	16.640	21.421	26.250	29.224	29.376	28.289
Avskrivninger	16.027	0	3.558	3.673	3.880	3.971
Fordelte utgifter	-6.969	-5.005	-5.624	-5.624	-5.624	-5.624
Sum driftsutgifter	322.269	290.179	308.981	310.153	310.512	309.516
Brutto driftsresultat	7.840	19.139	16.778	22.473	22.125	23.030
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	4.846	4.530	3.900	3.900	3.900	3.900
Mottatte avdrag på utlån	63	50	50	50	50	50
Sum eksterne finansinntekter	4.909	4.580	3.950	3.950	3.950	3.950
Finansutgifter						
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	11.800	12.650	12.568	13.112	13.647	13.955
Avdragsutgifter	8.102	10.550	11.268	12.380	13.040	13.681
Utlån	57	90	90	90	90	90
Sum eksterne finansutgifter	19.960	23.290	23.926	25.582	26.777	27.726
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-15.051	-18.710	-19.976	-21.632	-22.827	-23.776
Motpost avskrivninger	16.027	0	3.558	3.673	3.880	3.971
Netto driftsresultat	8.817	429	360	4.514	3.178	3.225
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	1.654	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	1.671	0	0	0	566	863
Bruk av bundne fond	2.579	1.079	1.699	584	584	584
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	5.904	1.079	1.699	584	1.150	1.447
Overført til investeringsregnskapet	140	0	1.412	4.824	4.228	4.572
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	10.302	1.408	547	174	0	0
Avsetninger til bundne fond	3.754	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserven	149	100	100	100	100	100
Sum avsetninger	14.345	1.508	2.059	5.098	4.328	4.672
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	376	0	0	0	0	0

Hovedoversikt investeringer

	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	8.877	0	0	0	4.000	9.000
Andre salgsinntekter	670	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	16.819	0	0	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	794	570	0	0	0	0
Sum inntekter	27.161	570	0	0	4.000	9.000
Utgifter						
Lønnsutgifter	0	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	67.700	25.155	35.490	18.074	23.685	16.900
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0	0	0	0
Overføringer	80	0	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	1.276	570	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	69.056	25.725	35.490	18.074	23.685	16.900
Finansransaksjoner						
Avdragsutgifter	2.798	1.600	0	0	0	0
Utlån	2.464	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Kjøp av aksjer og andeler	140	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundne investeringsfond	31.328	-933	0	0	0	4.455
Avsetninger til bundne fond	50	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	46.091	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	82.871	4.667	2.000	2.000	2.000	6.455
Finansieringsbehov	124.766	29.822	37.490	20.074	21.685	14.355
Dekket slik:						
Bruk av lån	96.507	27.289	34.395	13.567	15.774	8.100
Mottatte avdrag på utlån	3.145	2.533	1.683	1.683	1.683	1.683
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	140	0	1.412	4.824	4.228	4.572
Bruk av disposisjonsfond	869	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	10.002	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	116	0	0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	16.897	0	0	0	0	0
Sum finansiering	127.675	29.822	37.490	20.074	21.685	14.355
Udekket/udisponert	2.909	0	0	0	0	0

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Anskaffelse av midler						
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	330.109	309.318	325.759	332.626	332.637	332.546
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	26.366	0	0	0	4.000	9.000
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	105.355	34.972	40.028	19.200	21.407	13.733
Sum anskaffelse av midler	461.831	344.290	365.787	351.826	358.044	355.279
Anvendelse av midler						
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	306.242	282.919	295.422	294.005	294.005	294.005
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	67.780	25.155	35.490	18.074	23.685	16.900
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	26.637	29.460	25.926	27.582	28.777	29.726
Sum anvendelse av midler	400.659	337.534	356.838	339.661	346.467	340.631
Anskaffelse - anvendelse av midler	61.172	6.756	8.949	12.165	11.577	14.648
Endring i ubrukte lånemidler	0	0	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	61.172	6.756	8.949	12.165	11.577	14.648
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Avsetninger	94.959	575	647	274	100	4.555
Bruk av avsetninger	33.787	1.079	1.699	584	1.150	1.447
Til avsetning senere år	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	61.172	-504	-1.052	-310	-1.050	3.108
Int. overføringer og fordelinger						
Interne inntekter mv	27.638	9.674	15.730	19.257	18.868	19.303
Interne utgifter mv	27.638	9.674	15.474	19.001	18.612	19.047
Netto interne overføringer	0	0	256	256	256	256

Regnskapsskjema 1A og 1B – Drift

1A	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Skatt på inntekt og formue	144.431	144.900	159.500	161.000	169.000	171.000
Ordinært rammetilskudd	68.278	70.750	56.020	59.068	51.170	50.077
Skatt på eiendom	4.232	4.300	8.250	11.550	11.550	11.550
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	19.377	15.503	15.495	15.115	14.382	14.085
Sum frie disponible inntekter	236.319	235.453	239.265	246.733	246.102	246.712
Renteinntekter og utbytte	4.846	4.530	3.900	3.900	3.900	3.900
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	11.800	12.650	12.568	13.112	13.647	13.955
Avdrag på lån	8.102	10.550	11.268	12.380	13.040	13.681
Netto finansinnt./utg.	-15.056	-18.670	-19.936	-21.592	-22.787	-23.736
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	10.451	1.508	647	274	100	100
Til bundne avsetninger	3.754	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	1.654	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	1.671	0	0	0	566	863
Bruk av bundne avsetninger	2.579	1.079	1.699	584	584	584
Netto avsetninger	-8.301	-429	1.052	310	1.050	1.347
Overført til investeringsbudsjettet	140	0	1.412	4.824	4.228	4.572
Til fordeling drift	212.822	216.354	218.969	220.627	220.137	219.751
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	212.822	216.354	218.969	220.627	220.137	219.751
Mer/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

1B	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Internt servicesenter	12.997	16.357	16.135	16.065	16.315	16.065
Opplæring	81.248	80.163	84.083	83.793	83.793	83.793
Ressursenter	26.658	26.409	26.845	26.652	26.652	26.652
Teknisk	32.635	17.817	26.477	26.620	26.620	26.620
Kultur	9.023	9.383	8.629	8.579	8.991	8.579
Omsorg	44.456	44.098	45.746	45.746	45.396	45.396
Barnehage	5.418	5.003	4.254	3.154	3.754	3.754
Areal, naturressurs og miljøforvaltning	3.865	3.670	3.440	3.337	3.337	3.337
Fordelte fellesposter og finanstransaksjoner	-3.478	13.454	3.360	6.681	5.279	5.555
Sum fordelt	212.822	216.354	218.969	220.627	220.137	219.751

Regnskapsskjema 2A-og 2B Investering

2A	Regnskap 2003	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
Investeringer i anleggsmidler	69.056	25.725	35.490	18.074	23.685	16.900
Utlån og forskutteringer	2.604	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Avdrag på lån	2.798	1.600	0	0	0	0
Avsetninger	77.469	-933	0	0	0	4.455
Årets finansieringsbehov	151.927	30.392	37.490	20.074	25.685	23.355
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	96.507	27.289	34.395	13.567	15.774	8.100
Inntekter fra salg av anleggsmidler	8.877	0	0	0	4.000	9.000
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	19.964	2.533	1.683	1.683	1.683	1.683
Andre inntekter	1.465	570	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	126.812	30.392	36.078	15.250	21.457	18.783
Overført fra driftsbudsjettet	140	0	1.412	4.824	4.228	4.572
Bruk av avsetninger	27.883	0	0	0	0	0
Sum finansiering	154.836	30.392	37.490	20.074	25.685	23.355
Udekket/udisponert	2.909	0	0	0	0	0

2B	Budsjett 2004	Budsjett 2005	Øk.plan 2006	Øk.plan 2007	Øk.plan 2008
IKT-utstyr	300	300	300	300	300
Rettedalen 1, utskifting glass		100			
Rettedalen 1, rehabilitering					1.000
Rettedalen 11, rehabilitering					3.000
Sentrumsplan		2.000		3.000	1.000
Nytt sak/arkiv system				1.100	
Avlastningsbolig					2.500
Uteanlegg Bærland skole					3.100
Oltedal skole - utbedring				5.000	
Gjesdal ungdomsskole trinn 4	1.000	2.250	650		
Utvidelse Solås skole					500
Bærland skole ventilasjonsanlegg		650	1.194		
Oltedal skole elevveis		372			
Dirdal skole - ventilasjon				50	300
Dirdal skole, skolekjøkken					100
Solås skole enøk tiltak		438			
Ålgård skole skolekjøkken				120	
Gus enøk-tiltak		210			
Personalbase Fiskebekk		1.050			
Pumpestasjon Bærlandsveien				1.000	
Pumpestasjon Vestliveien					1.000
Utskifting renovasjonsbil		1.300		1.300	
Garasje		300			
Ringledning Nedre Utstigbakken			500		
Oltedal utrustning ny brannstasjon		500			
Utskifting AC ledning Rv 45 Oltedal				300	
Utskifting bil vannverk				325	
Sanering av vannledning Solåsv					1.300
Vannlager		300			
Vannledning Gilja-Dirdal	400		800		
Sanering Solkjen vann	500		1.300	1.600	
Vannledning langs Edlandsvatnet	525	500			
Ts-plan	250	250	250	250	250
Nordåsveien					900
Rettedalen 11-7, parkering/trafikksikring					350
Industrifelt Skurve	400	3.720	8.680	6.200	
Ringledning Gjesdal Spinneri Oltedal			200		
Omlegging vannledning Ålgård sentrum		1.000			
Omlegging avløp Ålgård sentrum		1.000			
Redsskapsbærer		1.000			
Avløpsledning Gilja-Dirdal	1.100		1.700		
Sanering avløpsledning Solåsvn					1.300
Avløpsledn langs Edlandsvatnet	525	500			
Brannalarmanlegg Rettedalen 7				340	
Adgangskontroll sikring av bygg	100			300	
Oppgradering Gilja behandlingsanlegg	200				
Gjesdal Idrettspark		4.000	2.500	2.500	
Ny barnehage Øygardsvatnet		13.750			
Totalt	25.725	35.490	18.074	23.685	16.900

Av plasshensyn er prosjekter avsluttet i 2003 ikke med i oversikten.

Balanseoppstilling

	Regnskap 2003	Regnskap 2002
EIENDELER		
Anleggsmidler	700.921	605.529
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	420.088	349.886
Utstyr, maskiner og transportmidler	16.860	14.704
Utlån	45.937	46.623
Aksjer og andeler	11.499	194.315
Pensjonsmidler	206.536	0
Omløpsmidler	95.730	39.058
Herav:		
Kortsiktige fordringer	15.982	21.657
Premieavvik	2.435	0
Aksjer og andeler	0	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	77.314	17.401
SUM EIENDELER	796.650	644.587
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	196.225	171.204
Herav:		
Disposisjonsfond	25.768	18.006
Bundne driftsfond	10.171	8.995
Ubundne investeringsfond	33.354	12.027
Bundne investeringsfond	197	263
Regnskapsmessig mindreforbruk	376	1.654
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Udisponert i investeringsregnskap	2.909	0
Udekket i investeringsregnskap	0	0
Likviditetsreserve	-32.708	-62.051
Kapitalkonto	156.160	192.310
Langsiktig gjeld	547.746	421.781
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	278.068	0
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	42.550	44.850
Andre lån	227.128	376.931
Kortsiktig gjeld	52.679	51.602
Herav:		
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	52.679	51.602
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	796.650	644.587
Memoriakonto	2.985	8.562
Herav:		
Ubrukte lånemidler	2.985	8.562
Andre memoriakonti	0	0
Motkonto for memoriakontiene	-2.985	-8.562